

raonis. Si inueni gratiā in cōspectu v̄ro: lo-
quimini in auribus pharaonis: eo q̄ p̄ me
adiurauerit me dicēs. **Q**n morior: in sepulcro
meo quod fodi mihi in terra chanaan: sepeli-
es me. **A**scendā igit̄ ⁊ sepeliam patrē meū: ac
reuertar. **D**ixitq; ei pharao. **A**scende ⁊ sepe-
li patrē tuū sicut adiuratus es. **Q**uo ascēden-
te: ierunt cū eo oēs senes domus pharaonis
cunctiq; maiores natu terrē egypti: dom⁹ io-
seph cū fratribus suis absq; puulis et gregi-
bus atq; armētis: que dereliquerūt in t̄ra iel-
sen. **H**abuit quoq; in comitatu currus ⁊ eq̄-
tes: ⁊ facta ē turba nō modica: venerūtq; ad
aream achad: que sita est trans iordanē vbi
celebrantes eteq; planctu magno atq; ve-
hementi impleuerūt septē dies. **A**d cū vidis-
sent habitatores t̄re chanaan. dixerūt. **Q**uā-
ctus maguus est iste egyptijs. **E**t idcirco vo-
catū est nomē loci illius plancius egypti. **F**e-
cerūt ergo filij iacob sicut p̄ceperat eis: ⁊ por-
tantes eum in terrā chanaan: sepelierunt eum
in spelunca duplici: quā emerat abraam cum
agro in possessionē sepulcra: ab ephron eth eo
cōtra faciē mambre. **R**euerfusq; est ioseph in
egyptum cū fratribus suis ⁊ omni comitatu:
sepulto patre. **Q**uo mortuo timentes fratres
eius ⁊ mutuo colloquētes ne forte memo: sit
iniurie quā passus ē: ⁊ reddat nobis om̄e ma-
lum qd fecimus: mandauerunt ei dicentes:
Pater tuus precepit nobis ateq; mozeretur
vt hec tibi d̄bis illius diceremus. **O**blecro
vt obliuiscaris sceleris fratru tuorū: ⁊ pecca-
ti atq; malicie quā exeruerūt in te. **N**os q̄
oram⁹ vt seruo dei p̄ri tuo dimittas iniquita-
tem hanc. **Q**uibus auditis fleuit ioseph: ve-
neruntq; ad eum fratres sui: ⁊ p̄ni adorātes
in terrā dixerūt. **S**erui tui sumus. **Q**uid⁹ il-
lerūdīt. **N**olite timere. **N**ū dei possum⁹ resi-
stere voluntati? **N**os cogitastis de me malū
sed deus vertit illud in bonū: vt exaltaret me
sicut in p̄sentiarum cernitis: ⁊ saluos faceret
m̄ltos pplōs. **N**olite timere. **E**go pascā vos
⁊ puulos v̄ros. **C**ōsolatusq; est eos ⁊ blāde
⁊ leniter est locut⁹: ⁊ habitauit in egypto cuz
om̄i domo p̄ris sui. **D**ixitq; centūdecē ānis:
⁊ vidit effraim filios vsq; ad tertiā generatio-
nem. **F**ilij quoq; machir filij manassenati sūt
in genibus ioseph. **Q**uibus trāfactis locut⁹
est fratribus suis. **P**ost mortē meā de⁹ visi-
tabit vos: ⁊ ascēdere vos faciet de terra ista:
ad terrā quā iurauit abraā ysaac ⁊ iacob. **C**ū
q; adiurasset eos atq; dixisset: deus visitabit
vos: asportate ossa mea vobiscū de loco isto
mortuus est expletis centūdecem vite sue an-
nis: ⁊ cōditus aromatib⁹: repositus est in lo-
culo in egypto.

Explicit liber Genesis. Incipit liber helles-
moth quē nos Exodi dicimus. Caplm. 1

Nec sunt no-
mina filiorū israel: q̄ igres-
si sunt in egyptū cū iacob.
Singuli cū domib⁹ suis i-
troierunt Ruben. symeon
leui iudas. ysachar. zabu-

lon. ⁊ beniamin. dan. ⁊ neptalim. gad. ⁊ aser.
Erant igit̄ oēs aie eorū q̄ egressi sunt de femo-
re iacob septuaginta. **J**oseph autē in egypto
erat. **Q**uo mortuo ⁊ vniuersis fratribus eius
om̄iq; cognatione sua: filij israel creuerunt et
quali germinātes multiplicati sunt: ac robo-
rati nimis impleuerūt terram. **S**urrexit inter
ea rex nouus sup egyptum: qui ignorabat io-
seph. **E**t ait ad populū suū. **E**cce pl̄s filioz
israel multus ⁊ fortior nobis est. **V**enite sapiē-
ter opprimam⁹ eū: ne forte multiplicet: ⁊ si in-
grucrit cōtra nos bellū addat inimicis nr̄is.
expugnatisq; nobis egrediat̄: de terra. **P**re-
posuit itaq; eis mḡos operum vt affligerēt
eos oneribus. **E**dificauerūtq; vrbes taberna-
culorū pharaoni: phiton ⁊ rameses. **Q**uāto-
q; opprimebant eos: tanto magis multiplica-
bantur ⁊ crescebant. **E**derātq; filios isrl̄ egypti:
⁊ affligebant illudentes ⁊ inuidētes eis
atq; ad amaritudinē p̄ducebant vitā eorū
opibus duris luti ⁊ lateris: om̄iq; famulatu
quo in terre opibus premebant̄. **D**ixit autē
rex egypti obstetricib⁹ hebreorū. quāz vna
vocabat sephora. altera phua. **P**icipiens eis
Quā obstetricabit̄is hebreas ⁊ prius tempus
aduenerit: si mascul⁹ fuerit interficite eū: si fe-
mina reſuate. **T**imuerūt autē obstetrices deū
⁊ non fecerunt iuxta p̄ceptum regis egypti:
⁊ p̄seruabant mares. **Q**uibus accessit: ad-
ser rex ait. **Q**uid nā ē h̄ qd facere voluistis: vt
pueros seruaretis? **Q**uerūderunt. **N**on sunt
hebreæ sicut egyptie mulieres. **I**psæ enim ob-
stetricandi h̄nt sciētiā ⁊ p̄sūq; veniamus ad
eas pariūt. **N**ū ergo fecit de⁹ obstetricibus
⁊ creuit pl̄s: cōfortatusq; est nimis. **E**t qz ti-
muerunt obstetrices deum: edificauit eis do-
mos. **P**recepit q̄ pharao om̄i pplō suo dicēs
Quicqd masculini sexus natū fuerit: i flumē
p̄fite. quicqd feminini reseruate. **I**

Eressus ē p̄ hec vir de domo leui et
accepit vxorē stirpis sue: q̄ cōcepit ⁊
pepit filiū: ⁊ vidēs eū elegātē abscon-
dit tribus mensibus. **C**ūq; iā celare nō possz
sūpsit fiscellā stirpē: ⁊ liniuit eā bitumine ac
pice: posuitq; int⁹ infantulū ⁊ exposuit eū in
charecto ripe fluminis st̄ate p̄cul sorore eius.

Exodus

et considerante euentu rei. **E**cce autē descende-
bat filia pharaonis vt lauaret in flumine: et
puelle eius gradiebant p crepidinem aluei.
Que cū vidisset fiscellam in papyrione misit
vnā e famulab⁹ suis: et allatā apicns cernēsq;
in ea puulū vagientē: miserta eius ait. **D**e in-
fantib⁹ hebrorū est hic. **C**ui soror pueri: **V**is
inqt vt vadā et vocē tibi mulierē hebreā que
nutrire possit infantulū: **R**ūdit. **V**ade. **P**er-
rexit puella et vocauit matrē suā. **A**d quā lo-
cuta filia pharaonis: accipe ait puerū istū: et
nutri mihi: ego dabo tibi mercedem tuā. **S**u-
scepit mulier et nutriuit puerū: adultū q; tra-
didit filie pharaonis. **Q**uē illa adoptauit in
locū filij: vocauitq; nomē eius moyses dicēs
q; de aqua tuli eū. **I**n diebus illis postq; cre-
uerat moyses: egressus est ad frēs suos vidit
q; afflictionē eorū: et virū egyptium pcutien-
tem quēdā de hebreis fratrib⁹ suis. **C**ūq; cir-
cū sperisset huc atq; illuc et nullū adesse vidit
set pcutsum egyptiuz abscondit sabulo. **E**t ei
gressus die altero: cōspexit duos hebreos ri-
pantes: dixitq; ei q; faciebat iniurias. **Q**uare
pcutis primū tuū. **Q**ui rūdit. **Q**uis consti-
tuit te principem et iudicē sup nos? **N**ū occide-
re me tu vis sic heri occidisti egyptium: **T**i-
muit moyses et ait. **Q**uō palā factū est verbū
istud? **A**udiuitq; pharao sermonem hunc: et
querebat occidere moysen **Q**ui fugiēs de cō-
spectu eius: moratus est in terra madian: et
sedit iuxta puteū. **E**rant autē sacerdoti madi-
an septē filie: que venerāt ad hauriendū aqm
et impletis canalib⁹ ad aquare cupiebāt gre-
ges patris sui. **S**upuenerē pastores: et ciece-
runt eas. **S**urrexit moyses et defensis puel-
lis ad aquauit oues earum. **Q**ue cū reuertis-
sent ad raguel p̄ez suū: dixit ad egs. **C**ur ve-
loci⁹ venistis solito? **R**ūderunt. **A**ir egypti-
us liberauit nos de manu pastorū. **I**nsup et
hausit aquā nobiscū: potū q; dedit ouib⁹. **A**t
ille. **U**bi est inquit? **Q**uare dimisistis hoīez?
Vocate eū vt comedat panē **I**urauit q; moy-
ses q; habitaret cum eo. **A**ccipitq; sephoraz
filia eius vxorē que pepit ei filiū quem voca-
uit gersan dicens. **A**duena fui in terra aliena
Alterū nō pepit quē vocauit elyezer dicens
Deus eū patris mei adiutor me⁹: et eripuit
me de manu pharaōis. **P**ost multū nō tem-
poris mortuus est rex egypti. **E**t igemiscētes
filij israel propter opa vociferati sunt. **A**scen-
ditq; clamor eorū ad deū ab opibus: et audi-
uit gemitū eorū ac recordat⁹ est federis qd pe-
pigit cū abraā ysaac et iacob **E**t respexit dñs
filios isrl et liberauit eos. **III**

Moyses autē pascebat oues ietro soceri
sui sacerdotis madian. **T**unq; minas-

set gregē ad interiora deserti: venit ad mōtem
dei oreb. **A**paruitq; ei dñs in flamma ignis
de medio rubi: et videbat q; rubus arde et et
nō cōburretur. **D**ixit ergo moyses. **V**ade
et videbo visionē hanc magnam: quare non
comburatur rubus. **T**ernens autē dñs q; per-
geret ad videndū: vocauit eum de medio ru-
bi: et ait. **M**oyses moyses. **Q**ui rūdit. **A**stus
At ille. **N**ō appropies inqt huc. **S**olue calci-
amentum de pedibus tuis. **L**ocus enim in q;
stas terra sancta est. **E**t ait. **E**go sum de⁹ pa-
tris tui: deus abraā: de⁹ ysaac: et deus iacob
Abscondit moyses faciē suam. **N**on eū aude-
bat aspicere cōtra deū. **C**ui ait dñs. **V**idi af-
flictionē plī mei in egypto: et clamorē ei⁹ au-
diui ppter duriciā eorū qui p̄sunt opib⁹. **E**t
sciens dolorē ei⁹: descendi vt liberē eū de ma-
nibus egyptiorū: et educā de terra illa in frāz
bonam et spaciosam: in terram que fluit lacte
et melle: ad loca chananei et ethei et ammorei et
pherezai et euei et iebulsi. **C**lamor ergo filiorū
israel venit ad me: vidiq; afflictionē eorum q;
ab egyptiis opprimunt. **S**ed veni et mittam
te ad pharaonē: vt educas plm meum in filios
israel de egypto. **D**ixitq; moyses ad deum.
Quis sum ego vt vadā ad pharaonē: et edu-
cam filios israel de egypto. **Q**ui dixit ei **E**go
ero tecū: et hoc habebis signum q; miserim te
Cū eduxeris plm meū de egypto: imolabis
deo sup montē istū: **A**it moyses ad deum. **A**c-
ce ego vadā ad filios isrl: et dicā eis. **D**e⁹ pa-
trū vestrorū misit me ad vos. **S**i dixerint mi-
hi qd ē nomē ei⁹: qd dicā eis. **D**ixit domin⁹
ad moysen. **E**go sum q; sum **A**it. **S**ic dices fi-
liis isrl. **Q**ui ē misit me ad vos. **D**ixitq; itez
deus ad moysen. **H**ec dices filiis isrl. **D**omi-
nus de⁹ patrū vrorū de⁹ abraā et de⁹ ysaac et
deus iacob misit me ad vos. **H**oc nomē mihi
ē in eternū: et h memoriale meū in generatio-
ne et generationē. **V**ade q; grege seniores isrl
et dices ad eos. **D**ñs de⁹ patrū vrorū apparu-
it mihi: de⁹ abraā et de⁹ ysaac et de⁹ iacob: di-
cens. **V**isitans visitauit vos: et vidi oīa q; ac-
ciderunt vobis in egypto: et dixi vt educam
vos de afflictione egypti in terrā chananei et
ethei et ammorei et pherezai et euei et iebulsi
ad terrā fluentē lacte et melle: et audient vocē
tuā. **I**ngredierisq; tu et seniores israel ad regē
egypti et dices ad eum. **D**ñs deus hebrorū
vocauit nos. **I**bimus viā triū diez in solitu-
dinē: vt imolem⁹ dño deo nro. **S**ed ego scio
q; nō dimittet vos rex egypti vt eatis: nisi p
manū validā. **E**tendāq; manū meā et pcuti-
am egyptum in cunctis mirabilibus meis q;
facturus sum in medio eorū. **P**ost hoc dimit-
tet vos: daboq; grām populo huic corā egypti

ptis. Et cum egrediemini nō exhibitis vacui
sed postulabat mulier a vicina sua ⁊ ab hospi
ta sua vasa argētea ⁊ aurea: ac vestes: pone
tisq; eas super filios ⁊ filias vestras et spoli
abit is egyptum.

III

Respondens moyses ait. Nō credent
mibi: neq; audient vocē meā: sed di
cent: nō apparuit tibi dominus. **D**i
xit ergo ad eum. Quid est quod tenes in ma
nu tua? Respondit. Virga. **D**ixitq; dominus
Projice eam in terram. Projecit: et versa est
in colubrum: ita vt fugeret moyses. **D**ixitq;
dñs. Extende manum tuā ⁊ apprehende cau
dam eius. **E**xtendit et tenuit versaq; ē in d
gam. **E**t credant inquit q; apparuerit tibi do
minus deus patrū tuorū. deus abraā ⁊ deus
isaac ⁊ deus iacob. **D**ixitq; dñs rursū. **M**it
te manū tuā in sinum tuū. **Q**uam cū misisset
in sinum protulit leprosam instar niuis. **R**etra
he ait manū tuam in sinum tuū. **R**etraxit et
protulit iterum et erat similis carni relique.
Si nō crediderint inquit tibi. neq; audierint
sermonem signi prioris. credēt verbo signi se
quentis. **Q**uasi nec duobus quidez his signis
crediderint. neq; audierint vocē tuam: sume
aquam fluminis ⁊ effunde eam sup aridaꝝ. et
quicq; haueris de fluuio. vertet in sangui
nem. ait moyses. **O**bscuro dñe non sum elo
quēs ab heri ⁊ nudius tertius. ⁊ ex quo locu
tus es ad seruum tuū. impeditioris et tardio
ris lingue sum. **D**ixit dñs ad eum. **Q**uis fel
cit os hominis? **A**ut quis fabricatus est mu
tum ⁊ surdum videntē ⁊ cecū. **N**onne ego?
Perge igif et ego ero in ore tuo. doceboq; te
quid loquar. **A**t ille. **O**bscuro dñe inq̄t. mit
te quem missurus es. **I**ratuꝝ dñs in moysen
ait. **A**aron frater tuus leuites: scio q; eloq̄s
sit. **E**cce ipse egrediet in occursum tuum: vi
densq; te: letabit corde. **L**oquere ad eum et
pone verba mea in ore eius. ⁊ ego ero in ore
tuo ⁊ in ore illius. ⁊ ostendam vobis qd age
re debeatis. **E**t ipse loquet p te ad populum
⁊ erit os tuum: tu aut eris ei in his que ad de
um ptinent. **V**irgaꝝ quoq; hanc sume in ma
nu tua. in qua facturus es signa. **A**bijt moy
ses et reuersus est ad ietro socerum suum. **D**i
xitq; ei. **E**uadam ⁊ reuertar ad frēs meos in
egyptum. vt videam si adhuc viuāt. **C**ui ait
ietro. **E**uade in pace. **D**ixit ergo dñs ad moy
sen in madiā. **E**uade ⁊ reuertere in egyptum.
Mortui enī sunt omēs qui querebant aiām
tuā. **T**ulit ergo moyses vxorem suam et fili
os suos. ⁊ imposuit eos sup asinū. reuersusq;
ē in egyptum. portās virgā dei in manu sua.
Dixitq; ei dñs reuertēti in egyptū. **V**ide. vt
oīa ostēta q; posui in manu tua facias coram

pharaone. **E**go indurabo cor ei? ⁊ nō dimittet
plm. **D**icesq; ad eum. **H**ec dicit dñs. **F**i
lius meus p̄mogenitus isrl. **D**ixi tibi **D**imit
te filiū meū vt seruiat mibi: ⁊ noluisti dimitte
re eum. **E**cce ego interficiā filiū tuū p̄mogeni
tum. **C**ūq; eēt in itinere in diuersorio occur
rit ei dñs. ⁊ volebat occidere euz. **T**ulit ilico
sephora acutissimā petrā. ⁊ circūcidit p̄puci
um filij sui. **T**etigitq; pedes ei? et ait **S**pon
sus sanguinū tu mibi es. **E**t dimisit eū post
q; dixerat: sp̄s sanguinū tu mibi es ob cir
cūcisionē. **D**ixitq; dñs ad aaron. **E**uad in oc
cursum moysi in desertū. **Q**ui prexit obviam
ei in monte dei. ⁊ oscular? ē euz. **N**arrauitq;
moyses aaron omīa verba dñi p quib? mise
rat eum: ⁊ signa q; mādauerat. **A**dēerūtq; si
mul ⁊ congregauerūt cunctos seniores filio
rum israhel. **L**ocutusq; est ad aaron omīa ver
ba que dixerat dñs ad moysen. ⁊ fecit signa
corā plo et credidit pls. **A**udierūtq; q; visi
tasset dñs filios israhel ⁊ q; respexisset afflictio
nem illoꝝ: ⁊ p̄ni adorauerunt.

V

Post hec ingressi sunt moyses ⁊ aarō.
⁊ dixerūt pharaoni. **H**ec dicit domi
nus deus israhel. **D**imitte plm meuz.
vt sacrificet mibi in deserto. **A**t ille respōdit.
Quis ē dñs vt audiam vocē ei? ⁊ dimittam
israhel? **N**escio dñm. ⁊ israhel nō dimittam. **D**i
xerūtq;. **D**eus hebreorū vocauit nos. vt ea
mus viā triū dierū in solitudinem. ⁊ sacrifice
mus dño deo nro: ne forte accidat nob pest
aut gladius. **A**it ad eos rex egypti. **Q**uare
moyses et aaron sollicitatis plm ab opibus
suis. **I**te ad onera vestra. **D**ixitq; pharao:
Multus est populus terre. **V**idētis q; tur
ba succreuerit: quāto magis si dederitis eis
requiē ab opib? **P**recepit ḡ in die illo p̄fecti
operū ⁊ extractorib? plm dicens. **R**equaꝝ vl
tra dabit is paleas plo ad conficiendos late
res sicut pri? sed ipsi vadāt ⁊ colligant stipu
las. ⁊ mensurā laterū quā prius faciebāt: im
ponētis sup eos: nec minuet quicq;. **V**acant
enim ⁊ idcirco vociferant dicentes. **E**amus
⁊ sacrificem? deo nostro. **O**primantur opi
bus ⁊ expleāt ea: vt nō acq̄scāt verbis mēda
cibus. **I**gif egressi p̄fecti operū ⁊ extractores
ad plm dixerunt. **S**ic dicit pharao: **N**ō do
vobis paleas. **I**te ⁊ colligite sicubi inuenire
poterit. nec minuet q̄c̄q; de ope vro **D**isper
susq; est pls in omnem terrā egypti ad colligē
das paleas. **P**refecti quoq; operuz instabāt
dicentes. **C**omplete opus vrm q̄tidie vt pri
us facere solebat qm dabant vob paleas. **F**la
gellatiq; sūt q; p̄erāt opibus filioꝝ isrl: ab ex
tractoribus pharaonis dicentibus. **Q**uare nō
implestis mensurā laterū sicut pri?: nec heri

Exodus

nec hodie: **V**eneruntque propositi filiorum israel et vociferati sunt ad pharaonem dicentes. **C**ur ita agis contra servos tuos: **P**alee non dant nobis et lateres sicut impanem. **I**n famuli tui flagellis cedimus: et iniuste agis contra populum tuum. **Q**ui ait. **V**acatis ocio: et idcirco dicitis. **F**amus et sacrificemus domino. **I**te ergo et opamini. **P**alee non dabunt vobis: et reddetis consuetum numerum laterum. **V**idebantque se propositi filiorum israel in malum eo quod diceretur eis non minuetur quicquam operis de lateribus per singulos dies. **O**ccurreruntque moysi et aaron qui stabant ex adverso: egredientes a pharaone et dixerunt ad eos. **V**ideat dominus et iudicet: quoniam fetere fecistis odorem nostrum coram pharaone et servis eius: et probuistis ei gladium ut occideret nos. **R**eversusque est moyses ad dominum: et ait. **D**omine. cur afflixisti populum istum: **Q**uare misisti me: **E**x eo enim quo ingressus sum ad pharaonem ut loquerer ex nomine tuo: afflixisti populum tuum: et non liberaisti eos. **VI**

Dixitque dominus ad moysen. **N**unc videbis que facturum sum pharaoni. **P**er manum enim forte dimittet eos: et in manu robusta efficiet illos de terra sua. **L**ocutusque est dominus ad moysen dicens. **E**go dominus qui apparui abraam ysaac et iacob in deo omnipotente: et nomen meum adonay non indicaui eis. **P**ropitiusque sedus cum eis ut darem eis terram chanaan: terram pegrinationis eorum in qua fuerunt advenere. **E**go audiui gemitum filiorum israel quo egyptii oppresserunt eos: et recordatus sum: pacti mei. **I**deo dicitur filiis israel. **E**go dominus qui educavi vos de ergastulo egyptiorum: et eruam de servitute ac redimam in brachio excelso et iudicium magnis et assumam vos mihi in populum: et ero vester deus. **E**t scietis quia ego sum dominus deus vestri. **Q**ui eduxerim vos de ergastulo egyptiorum et induxerim vos in terram super quam leuavi manum meam ut darem eam abraam ysaac et iacob: dabocque illam possidendam vobis: ego dominus. **N**arrauit ergo moyses omnia filiis israel: qui non acquieverunt ei: propter angustiam spiritus et opus durissimum. **L**ocutusque est dominus ad moysen dicens. **I**ngredere et loquere ad pharaonem regem egypti ut dimittat filios israel de terra sua. **R**espondit moyses coram domino: ecce filii israel non audiunt me: et quomodo audiet pharaonem: presertim cum incircumcisus sum labijs. **L**ocutusque est dominus ad moysen et aaron: et dedit mandatam ad filios israel et ad pharaonem regem egypti ut educerent filios israel de terra egypti. **I**sti sunt principes domorum per familias suas. **F**ilii ruben primogeniti israelis: enoch et phallu: esro et charmi. **D**e cognationes ruben. **F**ilii symeon: ia / muel et iamin et iami et achod et iachin et saber

et saul filii chananitidis. **D**e progenies lymeo. **E**t hec nomina filiorum leui per cognationes suas: gerson et caath et merari. **A**nni autem vite leui fuerunt centum triginta septem. **F**ilii gerson: lobni et semci per cognationes suas. **F**ilii caath: amram et ysuar et hebron et oziel. **A**nni quoque vite caath centum triginta tres. **F**ilii merari: molli et musli. **D**e cognationes leui per familias suas. **A**ccipit autem amram uxorem iochabeth patrualem suam: que peperit ei aaron et moysen et mariam. **F**ueruntque anni vite amram centum triginta septem. **F**ilii quoque ysuar: chore et napheg et zechri. **F**ilii quoque oziel: misael et elisaphan et sechri. **A**ccipit autem aaron uxorem elizabeth filiam aminadab: sororem naason: qui peperit ei nadab et abin et eleazar et ythamar. **F**ilii quoque chore: aser et helchana et abiasab. **D**e sunt cognationes choritarum. **A**t vero eleazar filius aaron accepit uxorem de filiabus phutiel: qui peperit ei phinees. **I**sti sunt principes familiarum leuitarum per cognationes suas. **I**ste est aaron et moyses quibus precepit dominus ut educerent filios israel de terra egypti per turmas suas. **I**sti sunt qui loquuntur ad pharaonem regem egypti ut educant filios israel de egypto. **I**ste est moyses et aaron in die qua locutus est dominus ad moysen in terra egypti. **E**t locutus est dominus ad moysen dicens. **E**go dominus. **L**oquere ad pharaonem regem egypti. omnia que loquor tibi. **E**t ait moyses coram domino. **E**n incircumcisus labijs sum. **Q**uomodo audiet me pharaonem? **VII**

Dixitque dominus ad moysen. **E**cce constitui te deum pharaonis: et aaron frater tuus erit propheta tuus. **T**u loqueris ei omnia que mando tibi: et ille loquetur ad pharaonem: ut dimittat filios israel de terra sua. **S**ed ego indurabo cor eius et multiplicabo signa et ostenta mea in terra egypti: et non audiet vos. **I**mittamque manum meam super egyptum et educam exercitum et populum meum filios israel de terra egypti: per iudicia maxima. **E**t scient egyptii: quia ego sum dominus qui extenderim manum meam super egyptum: et eduxerim filios israel de medio eorum. **F**ecit itaque moyses et aaron: sicut preceperat dominus: ita egerunt. **E**rat autem moyses octoginta annorum: et aaron octogintatrium quando locuti sunt ad pharaonem. **D**ixitque dominus ad moysen et aaron. **C**um dixerit vobis pharaon ostendite signa: dices ad aaron. **C**olle virgam tuam et porrice eam coram pharaone: ac vertatur in colubrum. **I**ngressi itaque moyses et aaron ad pharaonem: fecerunt sicut preceperat dominus. **T**ulitque aaron virgam coram pharaone et servis eius: que versa

est in colubrum. Vocauit aut pharao sapien-
tes et maleficos: et fecerunt etiam ipsi p incanta-
tiones egyptiacas et arcana quedam similiter.
Proieceruntque singuli virgas suas: que uerse
sunt in dracones. Sed deuorauit uirga aarō
virgas eorū. Induratumque est cor pharaonis
et non audiuit eos sicut p̄cepit dñs. Dixit au-
tem dñs ad moysen. Ingratum est cor pha-
raonis: et non uult dimittere pplm. Uade ad
eum mane. Ecce egredietur ad aquas. Et stab
in occursum eius sup ripam fluminis: et xgā
que cōuersa est in draconē: tolles in māu tua
dicesque ad eum. Dñs deus hebreorum misit
me ad te dicens. Dimitte populū meū ut sa-
crificet mihi in deserto et usque ad p̄ns audire
noluisti. Hec igitur dicit dñs. In hoc sciesque
sim dominus. Ecce percutiā uirga q̄ in ma-
nu mea est aquā fluminis: et uertet in sangui-
nem. Pisces quoque qui sunt in fluuio moriē-
tur: et cōputrescent aque: et affligent egyptij
bibentes aquam fluminis. Dixit quoque dñs
ad moysen. Dic ad aaron. Colle xgam tuā et
extende manū tuā sup aquas egypti et super
fluuios eorū et riuos et paludes et super omnes
aquas aquarū: ut uertantur in sanguinē: et sit
cruor in omni terra egypti: tam in ligneis va-
sis que in saxeis. Feceruntque moyses et aaron si-
cut p̄cepit dñs. Et eleuans uirgā percussit
aquā fluminis corā pharaone et seruis eius q̄
uersa est in sanguinē et pisces q̄ erāt in flumi-
ne mortui sunt. Conputruitque fluuius et non po-
rāt egyptij bibere aquā fluminis: et fuit san-
guis in tota terra egypti. Feceruntque sicut ma-
lefici egyptiorū incantationibus suis. Et indu-
ratum ē cor pharaonis nec audiuit eos sicut
p̄cepit dñs. Abertitque se et ingressus est do-
mum suā: nec apposuit cor etiā hac uice. Fo-
derunt autem omnes egyptij p̄ circuitū fluminis aqm̄
ut biberēt. Nō enim poterāt bibere aquam flu-
minis. Impletique sunt septē dies postque per-
cussit dñs fluuium.

VIII

Dixit quoque dñs ad moysen. Ingre-
dere ad pharaonem: et dices ad eum
Hec dicit dñs Dimitte populū meū
ut sacrificet mihi. Si autem nolueris dimittere
ecce ego percutiā omnes terminos tuos ranis.
et ebulliet fluuius ranas que ascendent et ingre-
dientur domū tuā et cubiculū lectuli tui: et sup
stratū tuū: et in domos seruorum tuorum: et in po-
pulū tuum et in furnos tuos et in reliquias ci-
borū tuorum: et ad te: et ad pplm tuū: et ad omnes
seruos tuos intrabunt rane. Dixitque dñs ad
moysen. Dic ad aaron. Extende manū tuā
sup fluuios et sup riuos et paludes: et educa-
nas sup terram egypti. Et extēdit aaron ma-
nū super aquas egypti: et ascenderunt ran-

ne. operuntque terrā egypti. Fecerunt autem et ma-
lefici p̄ incantationes suas similiter educent-
que ranas sup terrā egypti. Vocauit autē pha-
rao moysen et aaron: et dixit eis. Orate dñm
ut auferat ranas a me et a pplō meo: et dimit-
tam pplm ut sacrificet dño. Dixitque moyses
ad pharaonē. Constitue mihi quā dep̄cer pro
te et p̄ seruis tuis et pro populo tuo: ut abigā
tur rane a te: et a domo tua et a seruis tuis: et a
pplō tuo. et tñ in flumine remaneant. Qui re-
spōdit. Cras. Et ille iuxta inq̄t uerbū tuum
faciā: ut scias quā nō ē sicut dñs deus n̄r: et re-
cedent rane a te: et a domo tua et a seruis tuis
et a populo tuo: et tñ in flumine remanebunt.
Egressique sunt moyses et aaron a pharaone:
et clamauit moyses ad dñm p̄ spōsiōe ranarū
quā condixerat pharaoni. Fecitque dñs iuxta
uerbū moysi et mortue sunt rane de domibus
et de uillis et de agris. Cōgregaueruntque eas
in inensos aggeres: et cōputruit fra. Uides
autē pharao quod data esset requies: ingrauaui
cor suū et non audiuit eos sicut p̄cepit dñs.
Dixitque dñs ad moysen. Loquere ad aaron.
Extende uirgā tuā et p̄cute puluerē terre: et
sint cynifes in uniuersa terra egypti. Fecerunt
que ita. Et extendit aaron manū uirgā tenens
percussitque puluerē terre: et facti sunt cynifes in
hominibus et iumentis. Dis puluis t̄re uer-
sus est in cynifes per totā terram egypti. Fe-
ceruntque similiter malefici incantationibus suis
ut educent cynifes et non potuerunt. Erantque
cynifes t̄m in hominibus que in iumentis. Et dice-
runt malefici ad pharaonē. Dignus dei est hic
Induratumque est cor pharaonis et non audi-
uit eos sicut p̄cepit dominus. Dixit quo-
que dominus ad moysen. Consurge diluculo:
et sta coram pharaone. Egredietur enim ad
aquas. Et dices ad eum. Hec dicit dominus
Dimitte populū meum ut sacrificet mihi.
Quod si non dimiseris eum: ecce ego mittam in te
et in seruos tuos et in populum tuum et in do-
mos tuas: omne genus muscarum: et imple-
buntur omnes domus egyptiorū muscis di-
uersi generis et uniuersa terra in qua fuerint.
Faciamque mirabilem in die illa terram iessen
in qua populus meus est ut non sint ibi mu-
sca: et scias quā ego dñs in medio terre: ponā
que diuisionem inter populū meū et populum
tuum. Cras erit signum istud. Fecitque domi-
nus ita. Et uēit musca grauissima in domos
pharaonis et seruorum eius et in omnem ter-
ram egypti: corruptaque est terra ab huiusce-
modi muscis. Vocauitque pharao moysen et
aaron: et ait eis. Ite et sacrificate deo uestro
in terra hac. Et ait moyses. Non potest ita fie-
ri. Abominatōes enim egyptiorū imolabimus.

Exodus

dño deo nostro. **Q** si mactauerimus ea q̄ co-
lunt egyptij coram eis lapidibus nos obruet
Quia triū dierū p̄gemus in solitudine: et sa-
cificabimus dño deo nostro sicut p̄cepit no-
bis. **D**ixitq; pharao. Ego dimittā vos vt sa-
cificetis dño deo v̄ro in deserto: verūtū lon-
gius ne abeat. **R**ogate pro me. **E**t ait moy-
ses. **E**gressus a te orabo dñm: et recedet mu-
sca a pharaone et a seruis suis et a populo eius
cras. **V**erūtū noli vltra fallere: vt non dimit-
tas populū sacrificare dño. **E**gressusq; moy-
ses a pharaone: orauit dñm. **Q**ui fecit iuxta
verbū illius et abstulit muscas a pharaone et
a seruis suis et a p̄plo eius. **N**ō superfuit nec
vna quidē. **E**t ingratum ē cor pharaonis
ita vt nec hac quidē vice dimitteret pplm.

Dixit autē dñs ad moysen. **I**X
Ingredere ad pharaonem et loque-
re ad eum. **H**ec dicit dñs deus hebreo-
rum. **D**imittite populū meū vt sacrificet mihi
Q si adhuc rennuis et retines eos: ecce ma-
nus mea erit sup agros: et super equos: et as-
inos: et camelos: et oues: et boues: pestis val-
de grauis. **E**t faciet dñs mirabile inter pos-
sessiones israel et possessiones egyptiorum: vt
nil omnino pereat ex his que pertinent ad fili-
os israel. **C**ōstituitq; dominus tēpus dicēs
Cras faciet dñs verbū istud in terra. **F**ec-
ergo dñs verbū hoc altera die: et mortua sūt
om̄ia animalia egyptiorū. **D**e animalibus
vero filiorū israel nihil omnino perijt. **E**t mi-
sit pharao ad videndum: nec erat q̄c̄q; mor-
tūū de his que possidebat israel. **I**ngratū
q; est cor pharaonis: et non dimisit populū.
Et dixit dñs ad moysen et aaron. **T**olle ple-
nas manus cineris de camino et spargat illuz
moyses in celum coram pharaone sitq; pul-
uis super omnē terram egypti. **E**rūt enim in
hominibus et iumentis vlcera et vesice turgē-
tes: in vniuersa terra egypti. **T**ulerūtq; cine-
rem de camino et steterunt corā pharaone: et
sparsit illū moyses in celum. **F**actaq; sunt vl-
cera vesicarum turgentium in hominibus et
iumentis: nec poterant malefici stare coram
moysē p̄pter vlcera que in illis erāt: et in om-
ni terra egypti. **I**ndurauitq; dñs cor phara-
onis: et nō audiuit eos sicut locutus est dñs
ad moysen. **D**ixitq; dñs ad moysen. **M**ane
confurge et sta coram pharaone: et dices ad
eum. **H**ec dicit dñs deus hebreorum. **D**imit-
te populū meū vt sacrificet mihi: qz in hac
vice mittam om̄es plagas meas sup cor tuū
et sup seruos tuos et sup populū tuū: vt sci-
as qz non sit similis mei in omni terra. **H**unc
enim extendens manū: percutiā te et popu-
lū tuū peste: peribitq; de terra. **I**dcirco

aut posui te vt ostendā in te fortitudinē meā:
et narretur nomen meū in omni terra. **A**dhuc
retines populū meū: et non vis eum dimitte-
re. **E**n pluam cras hac ipsa hora grandinem
multam nimis: qualis nō fuit in egypto a die
qua fundata est vsq; in p̄sens tempus. **A**st-
te ergo iam nūc et congrega iumēta tua et om-
nia que habes in agro. **H**omines enim et iumē-
ta et vniuersa que inuēta fuerint foris: nec cō-
gregata de agris cecideritq; sup ea grandis:
moriēt. **Q**ui timuit verbū dñi de suis pha-
raonis fecit confugere seruos suos et iumen-
ta in domos: qui autē neglexit sermonem dñi
dimisit seruos suos et iumēta in agris. **E**t di-
xit dñs ad moysen. **E**tende manū tuā in ce-
lum: vt fiat grandis in vniuersa terra egypti.
super homines et iumenta et sup omnem her-
bam agri in terra egypti. **E**tenditq; moyses
virgā in celū et dñs dedit tonitrua et grandis-
nem ac discurrentia fulgura sup terrā. **P**lu-
itq; dñs grandinē sup terram egypti: et gran-
do et ignis mixta p̄ter ferebant. **C**ateq; fu-
it magnitudinis: q̄ta ante nunq; apparuit in
vniuersa terra egypti ex quo gens illa condi-
ta est. **E**t percussit grādo in omni terra egypti
cuncta que fuerunt in agris ab homine vsq;
ad iumentum. **C**ūctamq; herbā agri percus-
sit grandis: et omne lignū regionis confregit.
Tantū in terra iessen vbi erant filij israel: grā-
do non cecidit. **A**st itq; pharao et vocauit
moysen et aaron dicens ad eos. **P**eccavi eti-
am nunc. **D**ñs iustus: et ego et populus me-
us impij. **O**rate dñm vt desinat tonitrua dei et
grandis: vt dimittam vos: et nequaquā hic vl-
tra maneatis. **A**it moyses. **C**ū egressus fue-
ro de vrbe extēdā palmas meas ad dominū
et cessabunt tonitrua et grādo nō erit vt scias
qz dñs ē terra. **N**on autē qz et tu et fui ita nec-
dum timeatis dñm deū. **L**inum ergo et hor-
deum lesū ē: eo qz hordeum esset virens: et li-
num iam folliculos germinaret. **T**riticū autē
et far nō sunt lesa: quia serotina erant. **E**gress-
usq; moyses a pharaone ex vrbe: tetēdit ma-
nus ad dñm: et cessauerūt tonitrua et grandis
nec vltra stillauit pluuia sup terraz. **V**idens
autē pharao qz cessasset pluuia et grandis et to-
nitrua: auxit pctm̄: et ingratū ē cor ei: et ser-
uorū illius et induratū nimis: nec dimisit israel
sicut p̄ceperat dñs p̄ manū moysi. **X**

Et dixit dñs ad moysen. **I**ngredere
ad pharaonem. **E**go enim indurauī
cor eius et seruorum illius vt faciam
signa mea hec in eo: et narres in auribus filij
tui et nepotum tuorum: quotiens contriue-
rim egyptios et signa fecerim in eis: et scia-
tis quia ego dñs. **I**ntroierunt ergo moyses

et aaron ad pharaonem: et dixerunt ei. **H**ec dicit dominus deus hebreorum. **U**sque quo non vis subijci mihi? **D**imitte populum meum ut sacrificet mihi. **S**i autem resistis et non vis dimittere eum. ecce ego inducam cras locustam in fines tuos que operiet superficiem terre: ne quicquam eius appareat sed comedat quod residuum fuerit grandini. **C**orrodet enim omnia ligna que germinant in agris et implebunt domos tuas et seruatorum tuorum et omnium egyptiorum: quantam non viderunt patres tui et aui ex quo orti sunt super terram usque in presentem diem. **A**uertitque se et egressus est a pharaone. **D**ixerunt autem serui pharaonis ad eum: **U**sque quo patiemur hoc scandalum? **D**imitte homines ut sacrificent domino deo suo. **N**onne vides quod perierit egyptus? **R**euocaueruntque moysen et aaron ad pharaonem qui dixit eis. **I**te: sacrificate domino deo vestro. **Q**ui nam sunt qui ituri sunt? **A**it moyses: cum puulis nostris et senioribus progenitus: cum filiis et filiabus: cum ouibus et armentis. **E**st enim solennitas domini dei nostri. **E**t rudit pharao. **S**ic dominus sit vobis scum. **Q**uo ego dimittam vos et puulos vestros: cui dubium est quod pessime cogitatis? **N**o fiat ita sed ite tamen viri et sacrificate domino. **H**oc enim et ipsi petistis. **S**tatimque eieci sunt de prospectu pharaonis. **D**ixit autem dominus ad moysen. **E**t tendem manum tuam super terram egypti ad locustam ut descendat super terram: et deuoret omnem herbam que residua fuerit grandini. **E**t extendit moyses virgam super terram egypti: et dominus induxit ventum videntem tota die illa et nocte. **E**t in mane factus: ventus vrens leuauit locustas. **Q**ue ascenderunt super vniuersam terram egypti et sederunt in cunctis finibus egyptiorum inumerabiles: quales autem illud tempus non fuerant: nec postea future sunt. **O**perueruntque vniuersam superficiem terre vastates omnia. **D**euorata est igitur herba terre: et quicquid pomorum in arboribus fuit que grado dimiserat. **N**ihil quoque oino vrens relictum est in lignis et in herbis terre: in cuncta egypto. **Q**uamobrem festinus pharao vocauit moysen et aaron et dixit eis. **P**eccavi in dominum deum vestrum et in vos. **S**ed nunc dimittite peccatum mihi etiam hac vice: et rogare dominum deum vestrum ut auferat a me mortem istam. **E**gressusque est moyses de prospectu pharaonis et orauit dominum. **Q**ui flare fecit ventum ab occidente vehementissimum: et arrepta locustam piccit in mare rubrum. **N**o remansit nec vna quedam in cunctis finibus egypti. **E**t indurauit dominus cor pharaonis: nec dimisit filios israel. **D**ixit autem dominus ad moysen. **E**t tende manum tuam in celum: et sint tenebre super terram egypti: tam dense ut palpari queat. **E**t tenditque moyses manum in celum: et facte sunt tenebre horribiles in vniuersa terra egypti.

Tribus diebus nemo vidit fratrem suum nec mouit se de loco in quo erat. **U**bicumque autem habitabant filii israel lux erat. **V**ocauitque pharao moysen et aaron: et dixit eis. **I**te sacrificate domino. **Q**ues tamen vestre et arma remaneant puuli vestri cant vobiscum. **A**it moyses. **H**ostias quoque et holocausta dabis nobis que offeram domino deo vestro. **S**icuti greges progent nobis scum. **N**o remanebit ex eis vngula que necessaria sunt in cultum domini dei nostri: presertim cum ignoremus quod debeat imolari: donec ad ipsum locum pueniamus. **I**ndurauit autem dominus cor pharaonis et noluit dimittere eos. **D**ixitque pharao ad moysen. **R**ecede a me et caue ne ultra videas faciem meam. **Q**uocumque die apparueris mihi: morieris. **R**udit moyses. **I**ta fiat ut locutus es. **N**o videbo ultra faciem tuam. **XI**

Et dixit dominus ad moysen. **A**dhuc vna plaga tangam pharaonem et egyptum et post hoc dimittet vos et exire compellet. **D**ices ergo omni plebi ut postulet vir ab amico suo et mulier a vicina sua vasa argentea et aurea et vestem. **D**abit autem dominus gratiam populo suo coram egyptiis. **F**uitque moyses vir magnus valde in terra egypti coram seruis pharaonis et omni populo. **E**t ait. **H**ec dicit dominus. **M**edia nocte ingrediar in egyptum et morietur omne primogenitum in terra egyptiorum: a primogenito pharaonis que sedet in folio eius usque ad primogenitum ancille que est ad molam: et omnia primogenita iumentorum. **E**ritque clamor magnus in vniuersa terra egypti: qualis nec ante fuit: nec postea futurus est. **A**pud omnes autem filios israel non mutiet canis ab homine usque ad pecus: ut sciat quomodo miraculo diuidat dominus egyptios et israel. **D**escendentque omnes serui tui isti ad me: et adorabunt me dicentes. **E**gredere tu et omnis populus qui subiectus est tibi. **P**ost hec egrediemur. **E**t exiit a pharaone: iratus nimis. **D**ixit autem dominus ad moysen. **N**on audiet vos pharao ut multa signa fiant in terra egypti. **M**oyses autem et aaron fecerunt omnia signa et ostenta que scripta sunt: coram pharaone et indurauit dominus cor pharaonis: nec dimisit filios israel de terra sua. **XII**

Dixit quoque dominus ad moysen et aaron in terra egypti. **M**ensis iste vobis principium mensium: primus erit in mensibus anni. **L**oquimini ad vniuersum ceterum filiorum israel: et dicite eis. **D**ecima die mensis huius tollat vnusquisque agnum pro familias et domos suas. **S**i autem minor est numerus ut sufficere possit ad vescendum agnum: assumet vicinum suum quem coniunctum est domui eius iuxta numerum aiarum que sufficere possint ad esum agni.

Exodus

Erit autē agnus absq̄ macula masculus annu-
culus. **J**uxta quē ritū tolletis ⁊ hedū: ⁊ sua-
bitis eū vsq̄ ad quartādecimā diē mēsis hu-
ius. **I**mmolabitq̄ eū vniuersa multitudo fi-
liorū israel ad vespērā: ⁊ sumēt de sanguine ei⁹
ac ponēt sup̄ vtrūq̄ postē: ⁊ in superlimina-
ribus domorū in quib⁹ comedēt illū. **E**t edēt
carnes nocte illa assas igni: ⁊ azymos panes
cū lactucis agrestibus. **N**ō comedetis ex eo
crudū quid: nec coctū aqua: sed assum tantū
igni. **C**aput cū pedibus eius ⁊ intestinis vo-
rabitis: nec remanebit quicq̄ ex eo vsq̄ mās
Si qd̄ residuū fuerit: igne cōburetis. **S**ic autē
comedetis illū. **R**enes vros accingetis ⁊ cal-
ciamēta habebitis in pedibus: tenētes bacu-
los in manibus: et comedetis festināter. **E**st
enī phasē. i. transitus dñi. **E**t trāsibo p̄ terras
egypti nocte illa pcutiāq̄ omē p̄mogenitū
in terra egypti ab hoīe vsq̄ ad pecus ⁊ in cū-
ctis dñs egypti faciat iudicia: ego dñs. **E**rit
autē sanguis vobis in signū in edibus in quibus
eritis: ⁊ videbo sanguinē ⁊ trāsibo vos nec
erit in vobis plaga disperdēs: qm̄ percussero
terrā egypti. **H**abebitis autē hūc diē in moni-
mentū ⁊ celebrabitis eā solennē dño in gene-
rationibus vestris cultu sempiterno. **S**eptē
diebus azyma comedetis. **I**n die primo non
erit fermentū in domibus vestris. **Q**uicumq̄
comederit fermentū: peribit aīa illa de israel
a primo die vsq̄ ad diē septimū. **D**ies prima
erit sancta ac solennis: ⁊ dies septima eadem
festiuitate venerabilis. **N**ihil operis facietis
in eis: exceptis his que ad vscendū p̄tinent
⁊ obseruabitis azyma. **I**n eadem enī ip̄a die
educā exercitū vrm̄ de terra egypti: et custo-
diētis diē istū in generationes vras ritu p̄pe-
petuo. **P**rimo mēse q̄rtadecima die mēsis ad
vespērā: comedetis azyma vsq̄ ad diē viceſi-
mā primā eiusdē mēsis ad vespērā. **S**eptem
dieb⁹ fermentatū nō inueniet̄ in domib⁹ ve-
stris. **Q**ui comederit fermentatū: peribit aīa
eius de cetū israel tā de aduenis q̄ de indige-
nis terre. **N**ōne fermentatū nō comedetis. **I**n
cūctis habitaculis vris edetis azyma. **V**oca-
uit autē moyses oēs seniores filiorū israel: ⁊ di-
xit ad eos. **I**te tollētes aīal p̄ familias vras
⁊ imolate phasē. **F**asciculūq̄ hisopi tigitē in
sanguine qui est in limine ⁊ aspgite ex eo sup̄
liminare ⁊ vtrūq̄ postē. **N**ullus vrm̄ egredi-
atur ostiū domus sue vsq̄ mane. **T**rānsibit
enī dñs pcutiēs egyptios. **C**ūq̄ viderit san-
guinē in sup̄liminari ⁊ in vtroq̄ postē: trānsi-
cendet ostiū dom⁹: ⁊ nō sinet p̄cussorē ingre-
di domus vras ⁊ ledere. **C**ustodi vobū istud
legitimū: tibi ⁊ filiis tuis vsq̄ in eternū. **C**ūq̄
introieritis terrā quā dñs deus daturus est

vobis vt pollicitus est: obſuabit̄ ceremoni-
as istas. **E**t cū dixerint vobis filij vri que ē
ista religio: dicetis eis. **V**ictima trāsitus dñi
est: quādo trānsiuit super domos filiorū isra-
el in egypto percutiens egyptios: et domos
nostras liberās. **I**ncuruatusq̄ populus ado-
rauit. **E**t egressi filij israel fecerūt sicut prece-
perat dñs moyſi ⁊ aaron. **F**actū est autem in
noctis medio: percussit dñs omē p̄mogenitū
in terra egypti: a p̄mogenito pharaonis qui
in solio eius sedebat: vsq̄ ad p̄mogenitū ca-
ptiue que erat in carcere: ⁊ omē primogenitū
iumentorū. **S**urrexitq̄ pharao nocte ⁊ om̄s
fui eius cūctaq̄ egyptus: ⁊ ortus est clamor
magnus in egypto. **N**eq̄ enī erat dom⁹ in q̄
nō iaceret mortuus. **V**ocatisq̄ pharao moy-
se ⁊ aaron nocte ait. **S**urgite egredimini a po-
pulo meo vos ⁊ filij israel. **I**te ⁊ immolate do-
mino sicut dicitis. **O**ues vras ⁊ armēta assu-
mite vt petieratis: ⁊ abeuntes benedicite mi-
hi. **U**rgēbātq̄ egyptij populū israel de terra
exire velociter dicētes. **O**ēs moriemur. **C**u-
lit igif̄ populus conspersam farinam anteq̄
fermētaref: ⁊ ligans in pallijs posuit sup̄ hu-
meros suos. **F**ecerūtq̄ filij israel sicut prece-
perat dñs moyſi: ⁊ petierūt ab egyptijs vasa
argētea ⁊ aurea vestemq̄ plurimā. **D**omin⁹
autē dedit gratiā populo corā egyptijs vt co-
modaret̄ eis: ⁊ spoliauerūt egyptios. **P**rofe-
ctiq̄ sunt filij israel de ramesse in sochof sexcē-
ta fere milia peditū viroꝝ absq̄ paruulis et
mulieribus. **S**ed ⁊ vulgus p̄miscuū innūe-
rabile ascendit cū eis oues ⁊ armenta: et ani-
mantia diuersi generis multa nimis. **C**oxerūt
q̄ farinam quam dudum de egypto consper-
sam tulerant: ⁊ fecerunt subcinericios panes
azymos. **N**eq̄ enī poterat fermentari co-
genibus exire egyptijs: ⁊ nullam facere si-
nentibus moram: nec pulmenti quicq̄ occur-
rerat preparare. **H**abitatio autem filiorum
israel qua manserunt in egypto fuit quadrin-
gentorum triginta annorum. **Q**uibus exple-
tis eadem die egressus est om̄s exercitus do-
mini de terra egypti. **N**ox est ista obseruabi-
lis domini: quando eduxit eos de terra egypti.
Hāc obseruare debēt oēs filij israel in ge-
neratiōibus suis. **D**ixitq̄ dominus ad moy-
sen ⁊ aaron. **H**ec est religio phasē. **O**mnis al-
ienigena nō comedet ex eo. **O**m̄s autē suus
empticius circūcidet: ⁊ sic comedet. **A**duēa
⁊ mercēnarius nō edent ex eo. **I**n vna domo
comedetur: nec efferetis de carnibus eius fo-
ras: nec os illius confringetis. **O**m̄s cetus
filiorū israel faciet illud. **Q**uod si quis p̄grino: us
in vram voluerit trānsire coloniam et facere
phasē dñi: circūcidet p̄s oē masculinū eius

et tunc rite celebrabit: eritque sic indigena terre. Si quis autem circumcisus non fuerit: non vescetur ex eo. Eadem lex erit indigene: et colonis qui peregrini sunt apud vos. Feceruntque omnes filii israel sicut preceperat dominus moysi et aaron: et eadem die eduxit dominus filios israel de terra egypti per vias suas.

XIII

Locutus est dominus ad moysen dicens. Sanctifica mihi omne primogenitum quod aperit vulvum in filiis israel tam de hominibus quam de iumentis. Omnia sunt enim omnia. Et ait moyses ad populum. Memoretote diei huius in qua egressi estis de egypto et de domo matris vestra: quoniam in manu forti eduxit vos dominus de loco isto: ut non comedatis fermentatum panem. Hodie egredimini in mense novarum frugum. Cumque introduxerit te dominus in terram chananei: et ether: et amorrei: et euei: et iebusei. Quoniam iuravit patribus tuis ut daret tibi terram fluentem lacte et melle: celebrabitis hunc morem sacrorum mense isto. Septem diebus vesceris azymis et in die septimo erit solenitas domini. Azyma comedetis septem diebus. Non apparebit apud te aliquid fermentatum: nec in circumcisuris finibus tuis. Narrabisque filio tuo in die illo dicens. Hoc est quod fecit mihi dominus quoniam egressus sum de egypto. Et erit quasi signum in manu tua et quasi monumentum ante oculos tuos: et ut lex domini scripta sit in ore tuo. In manu enim forti eduxit te dominus de egypto. Custodies huiusmodi cultum statuto tempore a diebus in dies. Cumque introduxerit te dominus in terram chananei: sicut iuravit tibi et patribus tuis: et dederit tibi eam. Separabis omne quod aperit vulvum domino: et quod primitivum est in pecoribus tuis. Quicquid habueris masculini sexus: consecrabis domino. Primogenitum asini mutabis oue. quod si non redemeris iter facies. Omne autem primogenitum hominis de filiis tuis preciorum dimes. Cumque interrogaverit te filius tuus cras: dicens. quid est hoc? respondebis ei. In manu forti eduxit nos dominus de terra egypti: de domo matris vestra. Nam cum induratus esset pharaon et nollet nos dimittere: occidit dominus omne primogenitum in terra egypti a primogenito hominis usque ad primogenitum iumentorum. Adcirco imolo domino omne quod aperit vulvum masculini sexus: et omnia primogenita filiorum meorum redimo. Primitivum quasi signum in manu tua et quasi appendix quod ob recordationem ante oculos tuos est quod in manu forti eduxit vos dominus de egypto. Ergo cum emisisset pharaon populum non eos duxit dominus per viam terre philistinorum quae vicina est reputans ne forte peniteret eum si vidisset adversum se bella consurgere et reverterentur egyptum sed circumduxit per viam deserti: quae est iuxta mare rubrum. Et armati ascenderunt filii israel de

terra egypti. Tulit quoque moyses ossa ioseph secum: eo quod adiurasset filios israel dicens. Visitabit vos deus: efferte ossa mea hinc vobiscum. Profectique de socho castrametati sunt in ethan: in extremis finibus solitudinis. Dominus autem precedebat eos: ad ostendendam viam per diem in columna nubis: et per noctem in columna ignis: ut dux esset itineris vestroque tempore. Nunquam defuit columna nubis per diem: nec columna ignis per noctem coram populo.

XIII

Locutus est autem dominus ad moysen dicens. Loquere filiis israel. Reversi castrametentur in regione phiairoth quae est inter magdalu et mare praeter beelsephon. In conspectu eius castra ponetis super mare. Diciturque quod est pharaon super filiis israel. Coartati sunt in terra: conclusit eos desertum. Et indurabo cor eius: ac persequer vos: et glorificabor in pharaone: et in omni exercitu eius scientque egyptii quod ego sum dominus. Feceruntque ita. Et nuntiatum est regi egyptiorum: quod fugisset populus. In mutatumque est cor pharaonis et fuerunt ei super populum et dixerunt. Quid volumus facere ut dimitteremus israel ne fuiret nobis. Invenit ergo currum et omnem populum suum assumpsit secum. Tulitque sexcentos currus electos: et quicquid in egypto currum fuit: et duces totius exercitus. Induravitque dominus cor pharaonis regis egypti: et persecutus est filios israel. At illi egressi erant in manu excelsa. Cumque persequerentur egyptii vestigia precedentium: repperunt eos in castris super mare. Similesque equitatus et currus pharaonis et universus exercitus erant in phiairoth praeter beelsephon. Cumque appropinquasset pharaon: levantes filii israel oculos: viderunt egyptios post se: et timuerunt valde. Clamaveruntque ad dominum: et dixerunt ad moysen. Forsitan non erant sepulchra in egypto: ideo tulisti nos ut moreremur in solitudine. Quid hoc facere volumus: ut educeres nos ex egypto? Nonne iste est sermo quem loquebamur ad te in egypto dicentes recede a nobis ut fuimus egyptii. Adulato enim melius erat fuire eis quam mori in solitudine. Et ait moyses ad populum. Nolite time re. State et videte magnalia domini quae factura est hodie. Egyptios enim dominus nunc videtis: nequaquam ultra videbitis usque in sempiternum. Dominus pugnabit pro vobis: et vos tacebitis. Dixitque dominus ad moysen. Quid clamas ad me? Loquere filiis israel ut perficiant. Tu autem eleva virgam tuam et extende manum tuam super mare et divide illud: ut gradient filii israel in medio mari per siccum. Ego autem indurabo cor egyptiorum ut persequatur vos: et gloriabor in pharaone: et in omni exercitu eius et in curribus et in equitibus illius. Et sciet egyptii quod ego sum dominus

Vid. q. 8. s. d. r. j.

Exodus

cū glōrificatus fuero in pharaone: et in curribus atq; in equitibus eius. **T**ollēsq; se angelus dñi qui p̄cedebat castra israel: abijt post eos: et cū eo pariter columna nubis priora dimittens: post tergū stetit inter castra egypti / orum: et castra israel. **E**rat nubes tenebrosa et illuminans noctē: ita vt ad seinuicē toto noctis tempe accedere nō valerēt. **C**ūq; extēdisset moyses manū sup mare: abstulit illud dñs flante vento vehemēti et viente tota nocte et vertit in siccū. **D**iuisag; ē aqua: et ingressi sunt filij israel p̄ mediū sicci maris. **E**rat eniz aqua quasi murus a dextra eorū et leua. **P**ersequētēsq; egyptij ingressi sunt p̄ eos: et ois equitatus pharaonis: currus eius et equites p̄ mediū maris. **I**aq; aduenerat vigilia matutina: et ecce respiciens dñs sup castra egyptiorū p̄ collinam ignis et nubis: interfecit exercitum eorū: et subuertit rotas curruū: ferebanturq; in pfundū. **D**ixerūtq; egyptij. **F**ugiamus israel: dñs enī pugnat p̄ eis contra nos. **E**t ait dñs ad moysen **E**xtende manum tuā sup mare: vt reuertantur aque ad egyptios sup currus et equites eorū. **C**ūq; extēdisset moyses manū contra mare: reuersum ē primo diluculo ad priorē locū. **F**ugientibusq; egyptijs occurrerūt aque: et inuoluit eos dominus in medijs fluctibus. **R**euerseq; sunt aque: et operuerūt currus et equites cūcti exercitus pharaōis: qui sequētes ingressi fuerant mare: nec vn̄ quidē supfuit eis. **F**ilij autē israel prexerūt per mediū sicci maris: et aque eis erant quasi p̄ muro a dextris et a sinistris. **L**iberauitq; dñs in die illo isrl̄ de manu egyptiorū: et viderunt egyptios mortuos sup lincis maris: et manū magnā quā exercebat dñs contra eos. **T**imuitq; p̄plus dñm: et crediderūt dño: et moyli seruo eius. **XV**

Tunc cecinit moyses et filij israel: carmen hoc dño: et dixerūt. **C**antemus dño. **G**loriose enī magnificat⁹ ē: equū et ascensorem deiecit in mare. **F**ortitudo mea et laus mea dñs: et factus est mihi in salutem. **I**ste deus meus et glōrificabo eū: deus p̄ris mei: et exaltabo eum. **D**ñs quasi vir pugnator: ois potens nomen eius: currus pharaōis et exercitum eius piecit in mare. **E**lecti p̄ncipes eius submersi sunt in mari rubro: abyssi operuerunt eos: descenderunt in pfundū quasi lapis. **D**extera tua dñe magnificata ē in fortitudine: dextera tua dñe percussit inimicum et in multitudine glōrietue deposuisti aduersarios meos. **A**sisisti irā tuā que deuorauit eos sicut stipulā: et in spū furo: is tui congregate sunt aque. **S**tetit vnda fluens congregati sūt abyssi in medio mari. **D**ixit inimic⁹: **P**er-

sequar et cōprehendā: diuidā spolia: implebitur aīa mea. **E**uaginabo gladiū meū: interficiet eos man⁹ mea. **F**lauit spūs tuus et opuit eos mare: submersi sunt quasi plūbz in aq; vehemētibus. **Q**uis filius tui in fortibus dñe? **Q**uis filius tui magnificatus in sanctitate: terribilis atq; laudabilis: et faciens mirabilia? **E**xtendisti manū tuā: et deuorauit eos terra. **D**ur fuisti in misericordia tua: p̄plo quē redemisti. **E**t portasti eū in fortitudine tua: ad habitaculū sanctū tuū. **A**scēderunt ppli et irati sunt dolores obtinuerunt habitatores philistin. **T**ūc cōturbati sunt p̄ncipes edom robustos moab obtinuit tremor: obriguerunt omnes habitatores chanaan. **I**rruat sup eos formido et pavor in magnitudine brachij tui. **F**iant immobiles quasi lapis: donec p̄transeat p̄plus tuus dñe: donec p̄trāseat p̄plus tuus iste quē possedisti. **I**ntroduces eos: et plātabis in monte hereditatis tue firmissimo habitaculo tuo quō opatus es dñe. **S**anctuariū tuum dñe: quō firmauerunt manus tue. **D**ñs regnabit in eternū: et vltra: ingressus est enī eques pharaō cū curribus et equitib⁹ ei⁹ in mare: et rediit sup eos dñs aquas maris. **F**ilij autē israel ambulauerūt p̄ siccū in medio ei⁹. **S**ūpsit g; maria p̄phetissa: foroz aarō: tympanū in manu sua: egressēq; sunt oēs mulieres post eam cū tympanis et choris: quib⁹ p̄cinebat dicens. **C**antemus dño. **G**loriose enī magnificat⁹ ē: equū et ascensorem ei⁹ deiecit in mare. **T**ulit autē moyses isrl̄ de mari rubro: et egressi sūt in desertū sur. **A**mbulauerūtq; tribus diebus p̄ solitudinē: et nō inueniebāt aquā. **E**t venerunt in marath: nec poterāt bibere aquas de marath: eo quod essent amare. **E**nī et p̄gruum loco nomē imposuit: vocās illū marath. i. amaritudinē. **E**t murmurauit p̄plus p̄tra moysen dicens. **Q**uid bibemus? **A**t ille clamauit ad dñm. **Q**ui oñdit ei lignū quō cū misisset in aq; in dulcedinē versē sunt. **I**bi p̄stituit ei precepta atq; iudicia et ibi tēptauit euz dicens. **S**i audieris vocē dñi dei tui: et quō rectū ē coram eo feceris: et obedieris mādatis ei⁹ custodierisq; oīa p̄cepta illi⁹ cunctū languorē quē posui in egypto nō inducā sup te. **E**go enī sū dñs sanator tuus. **V**enerūt autē in helim filij israel: vbi erant duodecim fontes aquarum et septuaginta palme: et castrametati sunt iuxta aquas. **XVI**

Profectiq; de helim venit ois multitudo filiorū israel in desertū sin: quō ē in helim et synai: quintadecima die mēsis secūdi: postq; egressi sunt de terra egypti. **E**t murmurauit omnis cōgregatio filiorū israel contra moysen et aaron in solitudine.

Dixeruntque filij israel ad eos. Utinam mortui essemus per manum domini in terra egypti: quoniam sedebamus super ollas carnis: et comedebamus panem in saturitate. Cur induxistis nos in desertum istud ut occideretis omnem multitudinem fame. Dixit autem dominus ad moysen. Ecce ego pluiam vobis panes de celo. Egredietur populus et colligat que sufficiunt per singulos dies ut temptet eum: utrum ambulat in lege mea: an non. Die autem sexto parat qui inferant: et sit dum colligere solebant per singulos dies. Dixeruntque moyses et aaron ad omnes filios israel. Vespere scietis quod dominus eduxerit vos de terra egypti: et mane videbitis gloriam domini. Audiui enim murmur vestrum contra dominum. Vos vero quid sumus? quare temptastis contra nos? Et ait moyses. Habitabit vobis dominus vespere carnes edere: et mane panes in saturitate: eo quod audierit murmuraciones vestras quibus murmurati estis contra eum. Vos enim quid sumus? Nec contra nos est murmur vestrum: sed contra dominum. Dixitque moyses ad aaron. Dic vniuersae congregationi filiorum israel. Accedite coram domino. Audiuit enim murmur vestrum. Cuius loqueretur aaron ad omnem ceterum filiorum israel: respexerunt ad solitudinem. Et ecce gloria domini apparuit in nube. Locutus est autem dominus ad moysen dicens. Audiui murmuraciones filiorum israel. Loquere ad eos. Vespere comedetis carnes: et mane saturabimini panibus: scietis quod ego sum dominus deus vester. Factum est ergo vespere et ascendens coturnix cooperuit castra: mane quoque ros iacuit per circuitum castrorum. Cuius operuisset superficiem terre: apparuit in solitudine minutum et quasi pilotusum in solitudine pruinam super terram. Quod cum vidissent filij israel dixerunt ad invicem. Manhu? Quod significat. quod est? Ignorabant enim quid esset. Quibus ait moyses. Iste est panis quem dominus dedit vobis ad vescendum. Hic est sermo quem precepit vobis dominus colligat unusquisque ex eo quantum sufficit ad vescendum gomor per singula capita. Iuxta numerum animarum vestrarum que habitant in tabernaculo sic tolletis. Feceruntque ita filij israel: et collegerunt. alius plus. alius minus: et mensi sunt ad mensuram gomor. Nec quod plus collegeret habuit amplius: nec qui minus parauerat reperit minus: sed singuli iuxta id quod edere poterant congregauerunt. Dixitque moyses ad eos. Nullus relinquat ex eo in mane. Qui non audierunt eum sed dimiserunt quidam ex eis usque mane et scatere cepit vermibus atque computruit. Et iratus est contra eos moyses. Colligebat autem mane singuli quantum sufficere poterat ad vescendum. Cumque incaluisset sol liquefiebat. In die

autem sexta collegerunt cibos duplices. id est duo gomor per singulos homines. Venerunt autem omnes principes multitudinis et narrauerunt moysi. Qui ait eis. Hoc est quod locutus est dominus. Requies sabbati sanctificata est domo. Cras quodcumque opandum est facite: et que coquenda sunt coquite. Quicquid autem reliquum fuerit: reponite usque in mane. Feceruntque ita ut preceperat moyses: et non computruit: neque vermis inuictus est in eo. Dixitque moyses. Comeditis illud hodie: quia sabbatum est domino: non inuenies hodie in agro. Sex diebus colligite: in die autem septimo sabbatum est domino: idcirco non inuenies. Venitque septima dies: et egressi de populo ut colligerent non inueniunt. Dixit autem dominus ad moysen. Usque quod non vultis custodire mandata mea et legem meam? Videte quod dominus dederit vobis sabbatum: et propter hoc die sexta tribuit vobis cibos duplices. Mane autem unusquisque apud seipsum et nullus egredietur de loco suo die septimo. Et sabbatizabit populus die septimo. Appellavitque domus israel nomen eius man. Quod erat quasi semine coriandri albi: gustusque eius quasi simile cum melle. Dixit autem moyses. Iste est sermo quem precepit dominus. Imple gomor ex eo et custodiat in futuris retro generationes ut nouerint panem: qui alui vos in solitudine: quoniam educti estis de terra egypti. Dixitque moyses ad aaron. Sume vas unum et mitte ibi man: quantum potest capere gomor et reponere coram domino ad seruandum in generationes vestras sicut preceperat dominus moysi. Posuitque illud aaron in tabernaculo reservandum. Filij autem israel comederunt man quadraginta annis: donec venirent in terram habitabilem. Hoc cibo aliti sunt usque quo tangerent fines terre chanaan. Gomor autem decima pars est ephi.

XVII

Igitur perfecta omnis multitudo filiorum israel de deserto sin per mansiones suas iuxta sermonem domini castrametati sunt in raphidim: ubi non erat aqua ad bibendum populo. Qui iurgatus contra moysen ait. Vanis aquam ut bibamus. Quibus respondit moyses: Quid iurgamini contra me? Cur temptatis dominum? Sitiuit ergo ibi populus pro aqua penuria et murmurauit contra moysen dicens. Cur fecisti nos exire de egypto: ut occideres nos: et liberos nostros ac iumenta siti. Clamauit autem moyses ad dominum dicens. Quid faciam populo huic? Adhuc paululum et lapidabit me. Et ait dominus ad moysen. Antecede populum: et sume tecum de senioribus israel: et virgam quam percussisti fluuium tolle in manu tua et vade. Et ego stabo ibi coram te supra petram oreb: percutesque petram et exibit ex ea aqua ut bibat populus. Fecit moyses

Exodus

ita corā senioribus isrl. Et vocauit nomē loci illius temptatio: ppter iurgii filiorū isrl. et quia temptauerūt dñm: dicētes. Est ne deus in nobis an nō. Venit autē amelech et pugnabat ptra filios israel in raphidim. Dixitq; moyses ad iosue. Elige viros: et egressus pugna ptra amelech cras. Ego stabo in vertice collis: habēs virgā dei in manu mea. Fecit iosue vt locutus erat moyses: et pugnavit contra amelech. **M**oyses autē et aaron et hur ascenderūt sup verticē collis. Cūq; leuaret moyses man⁹: vincebat israel. Sinaūt paululum remisisset supabat amelech. **M**an⁹ autē moyfi erant graues. Sumētes igit lapidem posuerūt subter eum in quo sedit. Aaron autem et hur sustentabāt manus eius ex ytraq; pte. Et factū est vt manus illius nō lassarentur: vsq; ad occasum solis. Fugauitq; iosue amelech et pplm eius in ore gladij. Dixit autem dñs ad moysen. Scribe hoc ob monimētum in libro: et trade auribus iosue. Belebo eñ memoriā amelech sub celo. Edificauitq; moyses altare: et vocauit nomē eius: dñs exaltatio mea: dicens. Quia manus solius dñi et bellum dei erit ptra amelech: a generatōne in generationem. XVIII

Cūq; audisset ietro sacerdos madiā cognatus moyfi: omnia que fecerat dominus moyfi et israel populo suo. et q̄ eduisset dominus israel de egypto: tulit sephorā vxorē moyfi quā remiserat: et duos filios eius: quorum vnus vocabat̄ gersan dicēte patre: aduena fui in terra aliena: alter vero elyezer. de⁹ eñ ait p̄fis mei adiutor meus: et eruit me de gladio pharaonis. Venit igit ietro cognatus moyfi: et filij eius et vxor eius ad moysen in desertum: et vbi erat castrametata iuxta montē dei: et mādauit moyfi dicēs. Ego ietro cognatus tu⁹ venio ad te: et vxor tua: et duo filij tui cum ea. Qui egressus in occursum cognati sui adorauit: et osculatus est eum. Salutauerūtq; se mutuo verbis pacificis. Cūq; intrasset tabnaculū: narrauit moyses cognato suo cuncta que fecerat dñs pharaoni et egyptijs ppter israel: vniuersūq; laborem q̄ accidisset eis in itinere: et q̄ liberauerat eos dñs. **R**etatusq; est ietro sup omnibus bonis que fecerat dñs israeli eo q̄ eruisset eū de manu egyptiorū. Et ait. **B**ñdictus dominus q̄ liberauit vos de manu egyptiorū et de manu pharaonis qui eruit populū suum de manu egypti. **N**ūc cognoui q̄ magnus dñs sup omnes deos: eo q̄ supbe egerit ptra eos. **O**btulit ergo ietro cognatus moyfi holocausta et hostias dño. **V**enerūtq; aaron et omnes seniores filiorū israel vt comederēt panē cum

eo coram dño. **A**ltera autē die sedit moyses vt iudicaret populū: q̄ assistebat moyfi a mane vsq; ad vesperā. **Q**uod cū vidisset cognatus eius omnia sc̄z que agebat in populo: ait. **Q**uid est qd̄ facis in plebe? **C**ur solus sedes. et omnis pplus prestolat̄ de mane vsq; ad vesperam? **C**ui respondit moyses. **V**enit ad me populus querēs sententiā dei. **C**ūq; acciderit eis aliqua disceptatio veniunt ad me vt iudicem inter eos: et ostēdam p̄cepta dei et leges eius. **R**espondit illi. **N**ō bonā inquit rem fac. **S**ulto labore cōsumeris: et tu et pplus iste q̄ tecū ē. **A**ltra vires tuas est negociū. **S**olus illō nō poteris sustinere: sed audi vba mea atq; consilia: et erit dñs tecum. **E**sto tu pplō in his q̄ ad deum ptinēt vt referas que dicunt̄ ad deum: ostēdasq; pplō cerimonias et ritū colendi: viāq; p̄ quā ingredi debeāt: et opus qd̄ facere debeant. **P**rouide autē de omni plebe viros sapientes et timētes deū in q̄bus sit veritas et qui oderint auaritiā: constitue ex eis tribunos et centuriones: et quinquagenarios et decanos: qui iudicent populū omni tempore. **Q**uicqd̄ autē maius fuerit referant ad te et ip̄si minora tñmodo iudicent leuiusq; sit tibi. **P**titō in altos onere. **S**i hoc feceris implebis imperiū dñi: et p̄cepta eius poteris sustinere et omnis hic popul⁹ reuertet̄ ad loca sua cum pace. **Q**uibus auditis moyses fecit omnia q̄ ille suggererat. **E**t electis viris strēnuis de cuncto israel cōstituit eos p̄ncipes populi: tribunos et centuriones: et quinquagenarios: et decanos: qui iudicarent plebē dñi omni tempore. **Q**uicqd̄ autē graui⁹ erat referēbat ad eū: facillora tñmodo iudicātes. **D**imisitq; cognatū suū qui reuersus abijt in terrā suā. XIX

In tertio egressione israel de terra egypti in die hac venerūt in solitudinem synai. **N**ā p̄fecti de raphidim et puenientes vsq; in desertum synai castrametati sunt in eodem loco: ibiq; isrl̄ fixit tentoria e regione montis. **M**oyses autē ascendit in montē ad deū. **V**ocauitq; eū dñs de monte: et ait. **H**ec dices domui iacob: et annuncia bis filijs israel. **G**osipi vidistis que fecerim egyptijs: quō portauerim vos sup alas aqlarum: et assumpserim mibi. **S**i ergo audieritis vocē meā et custodieritis pactū meum: eritis mibi in peculiū de cunctis pplis. **M**ea est enim omnis terra: et vos eritis mibi in regnū sacerdotale: et gens sancta. **H**ec sunt vba q̄ loqueris ad filios israel. **V**enit moyses: et cōuocauit maioribus natu ppli exposuit omnes smōes quos mādauerat dñs. **R**ēditq; omnis pplus simul. **C**ūctā que locutus est dñs faciem⁹. **C**ūq; retulisset moyses verba populi ad dñm ait

Exodus. de p̄ncipib⁹. c. 18. de p̄ncipib⁹. c. 19.

et dñs. Jam nūc ventam ad te in caliginenu-
 bis: vt audiat me populus loquētem ad te: et
 credat tibi in ppetuum. Nunciauit q̄ moyses
 vba populi ad dñm. Qui dixit ei. Vade ad
 populū: et sanctifica illos hodie et cras lauēt-
 q̄ vestimēta sua: et sint parati in diē tertium.
 In die em̄ tertio descendet dñs corā om̄i ple-
 bē sup montem synai. Cōstituetq̄ terminos
 populo p circuitū: et dices ad eos. Cauete ne
 ascendatis in montem: nec tangatis fines illi-
 us. Omnis qui tetigerit montē morte morietur.
 Manus nō tanget eum: sed lapidib⁹ op-
 rimef: aut cōfodiet iaculis. Siue iumentū
 fuerit siue homo: nō viuet. Cum ceperit dan-
 gere buccina: tunc ascendant in mōtem. De-
 scenditq̄ moyses de monte ad populū: et san-
 ctificauit eum. Cūq̄ lauissent vestimēta sua.
 ait ad eos. Estote parati in diem tertiu⁹: et ne
 appropinquetis vxoribus vestris. Itaq̄ ad-
 uenerat tertius dies et mane inclinauerat: et
 ecce ceperunt audire tonitrua: ac micare ful-
 gura: et nubes densissima opire montē. Clan-
 gorq̄ buccine vehementius p̄strepabat et tū-
 multus populus qui erat in caferis. Cūq̄ edu-
 xisset eos moyses in occursum dei de loco ca-
 strozū: steterūt ad radices mōtis. Totus au-
 tē mons synai fumabat eo q̄ descendisset do-
 minus sup eū in igne: et ascenderet fumus ex
 eo quasi de fornace. Eratq̄ om̄is mons terri-
 bilis: et sonitus buccine paulatim crescebat i-
 maius: et plurius tendebat. Moyses loque-
 batur: et dñs rīdebat ei. Descenditq̄ dñs su-
 per mōtem synai in ipso mōtis vertice: et vo-
 cauit moysen in cacumen eius. Quo cū ascē-
 disse: dixit ad eum. Descende et cōtestare po-
 pulum: ne forte velit transcendere terminos
 ad videndū dñm: et pereat ex eis p̄ima mul-
 tudo. Sacerdotes quoq̄ q̄ accedūt ad do-
 minus sanctificent ne percutiat eos. Dixitq̄
 moyses ad dñm. Nō poterit vulgus ascende-
 re in mōtem synai: tu em̄ testificatus es: et ius-
 sisti dicēs. Pone terminos circa montē et san-
 ctifica illum. Cui ait dñs. Vade descēde ascē-
 desq̄ tu et aaron tecū. Sacerdotes autem et
 populus nō transeant terminos: nec ascēdāt
 ad dñm: ne forte interficiat illos. Descēditq̄
 moyses ad populū: et om̄ia narrauit eis.

Locutusq̄ est dñs cun- XX
 ctos sermones hos. Ego sum domi-
 nus deus tuus qui eduxi te de terra
 egypti de domo seruitutis. Nō habebis de-
 os alienos coram me. Nō facies tibi sculptile
 neq̄ omnem similitudinē que est in celo desu-
 per: et que in terra deozum: nec eozum q̄ sunt
 in aquis sub terra. Non adorabis ea neq̄ co-
 les. Ego sum dñs deus tuus fortis zelotes:

visitans iniquitatem patrū in filios: in tertā
 et quartā generationē eozum qui oderunt me
 et faciens misericordiam in milia: his qui dili-
 gunt me et custodiunt precepta mea. Non as-
 sumes nomen dñi dei tui in vanum. Nec etiā
 habebit infontem dñs eum: qui assumpserit
 nomen dñi dei sui frustra. Memeto vt diē
 sabbati sanctifices. Sex diebus opaberis: et
 facies om̄ia opa tua. Septimo autē diē sab-
 batum dñi dei tui est. Nō facies om̄e opus i-
 eo: tu et filius tuus et filia tua seruus tu⁹ et an-
 cilla tua: iumentū tuum: et aduena qui est in-
 tra portas suas. Septem diebus fecit de⁹ ce-
 lum et terram et mare et om̄ia que in eis sunt
 et requieuit in die septimo. Idcirco benedixit
 dñs diei sabbati: et sanctificauit eum. Hono-
 ra patrem tuum et matrē tuā: vt sis longeuus
 sup terrā quā dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi. Nō occi-
 des. Nō mechaberis. Nō furtū facies. Nō
 loquaris cōtra pximū tuum falsum testimo-
 nium. Non cōcupisces domum pximi tui.
 Nec desiderabis vxorē eius: nō seruum: nō
 ancillam. nō bouem. nō asinū. nec om̄ia q̄ il-
 li sunt. Cunctus autē populus videbat et
 cecis et lampades et sonitum buccine: montēq̄
 fumantē et p̄territi ac pauore cussi: steterūt
 procul: dicentes moysi. Loquere tu nobis et
 audiemus. Nō loquar nob̄ dñs ne forte mori-
 amur. Et ait moyses ad populū. Nolite ti-
 mere. Ut em̄ pbaret vos venit deus: et vt ter-
 ror illius esset in vobis: et nō peccaretis. Ste-
 titq̄ popul⁹ de longe: moyses autē accessit ad
 caliginē in qua erat deus. Dixitq̄ p̄terea do-
 minus ad moysen. Nec dices filiis isrl. Vos
 vidistis q̄ de celo locutus sim vobis. Nō fa-
 cietis deos argenteos: nec deos aureos faci-
 etis vobis. Altare de terra facietis mihi et of-
 feret sup eo holocausta et pacifica v̄ra: oues
 vestras et boues in om̄i loco in quo memoria
 fuerit nominis mei. Veniā ad te et b̄ndicā ti-
 bi. Q̄ si altare lapideum feceris mihi: nō edifi-
 cabis illud de sectis lapidibus. Si em̄ leua-
 ueris cultrum sup eo polluet. Non ascendes
 per gradus ad altare meum: ne reueletur tur-
 pitudō tua.

XXI
Hec sunt iudicia que ppones eis. Si
 emeris seruum hebreū: sex annis ser-
 uiet tibi: in septimo egredietur liber
 gratis. Cum quali veste intrauerit: cum tali
 exeat. Si habens vxorē: et vxor egrediet si-
 mul. Sin autē dñs dederit illi vxorē: et pepe-
 rit filios et filias: mulier et liberi eius erūt dñi
 sui. Ipse v̄o eribit cum vestitu suo. Q̄ si dixe-
 rit fr̄uus: diligo dñm meū et vxorē ac liberos
 nō egrediar liber: offerat eum dñs dñs et ap-
 plicabitur ad ostium et postes: p̄forabitq̄ au-

Exodus

rem eius subula: et erit ei seruus in seculum. Si quis vendiderit filiam suam in famulam: non egredietur sicut ancille exire consueverunt. Si displicuerit oculis domini sui cui tradita fuerit dimittet eam: populo autem alieno vendendi non habebit potestatem: si speruerit eam. Si autem filio suo desponderit eam: iuxta morem filiarum faciet illi. Et si alteram ei acceperit, pueri debet puelle nuptias et vestimenta: et pretium pudicitie non negabit. Si tria ista non fecerit: egredietur gratis absque pecunia. Qui percussit hominem volens occidere: morte moriatur. Qui autem non est insidiatus: sed deus illum tradidit in manus eius: constitua tibi locum in quo fugere debeat. Si quis per industriam occiderit proximum suum et per insidias: ab altari meo euellentes eum ut moriatur. Qui percussit patrem suum aut matrem: morte moriatur. Qui maledixerit patri suo vel matri: morte moriatur. Qui furatus fuerit hominem et vendiderit eum percussus noxe: morte moriatur. Si rixati fuerint viri et percussit alter proximum suum lapide vel pugno et ille mortuus non fuerit sed iacerit in lectulo si surrexerit et ambulauerit foris super baculum suum: innocens erit qui percussit: ita tamen ut operas eius et impensas in medicos restituat. Qui percussit seruum suum vel ancillam virgineam: et mortui fuerint in manibus eius: criminis reus erit. Si autem vno die vel duobus supuerit: non subiacet pene: quia pecunia illius est. Si rixati fuerint viri et percussit quis mulierem pregnantem et abortiuum quidem fecerit: sed ipsa virerit: subiacet damno quantum maritus mulieris expetierit: et arbitri iudicauerint. Si autem mors eius fuerit subsecuta: reddet animam per animam, oculum pro oculo, dentem pro dente, manum pro manu, pedem pro pede, adustionem pro adustione, vulnus pro vulnere, liuorem pro liuore. Si percussit quisquam oculum serui sui aut ancille et lufcos eos fecerit dimittet eos liberos pro oculo quem eruit. Dentem quoque si excusserit seruo vel ancille sue: similiter dimittet eos liberos. Si bos cornu percussit virum aut mulierem et mortui fuerint: lapidibus obruetur et non comedentur carnes eius: dominus quoque bouis innocens erit. Et si bos cornupeta fuerit ab heri et nudius tertius: et pretestati sunt dominum eius nec recluserit eum: occideritque virum aut mulierem: et bos lapidibus obruetur: et dominum eius occident. Et si pretium fuerit ei impositum dabit pro anima sua quicquid fuerit postulatus. Filium quoque et filiam si cornu percussit simili sententia subiacet. Si seruum ancillamque inuasit: triginta siclos argenti domino dabit. bos vero lapidibus opprimetur. Si quis aperit cisternam et foderit: et non operuerit eam, cecideritque

bos aut asinus in eam: reddet dominus cisterne pretium iumentorum: quod autem mortuum est ipsius erit. Si bos alienus bouem alteri vulnerauerit et ille mortuus fuerit: vendent bouem viuum et diuident pretium: cadauer autem mortui interesse dispartient. Si autem sciebat quod bos cornupeta esset: ab heri et nudius tertius: et non custodit eum dominus suus reddet bouem pro boue et cadauer integrum accipiet. **XXII**

Si quis furatus fuerit bouem aut ouem et occiderit vel vendiderit quinque boues pro vno boue restituet, et quatuor oues pro vna oue. Si effringens fur domum siue fodiens fuerit inuentus: et accepto vulnerem mortuus fuerit: percussor non erit reus sanguinis. Et si orto sole hoc fecerit homicidium perpetravit et ipse moriatur. Si non habuerit quod pro furto reddet ipse venundabitur. Si inuentus fuerit apud eum quod furatus est viuens: siue bos siue asinus siue ouis: dupliciter restituet. Si leserit quisquam agrum vel vineam et dimiserit iumentum suum ut depascat aliena: quicquid optimum habuerit in agro suo vel in vinea pro damni estimatione restituet. Si egressus ignis inuenerit spicas et comprehenderit acervos frugum siue stantes segetes in agris: reddet damnum qui ignem succenderit. Si quis comendauerit amico pecuniam aut vas in custodiam: et ab eo qui susceperat furto ablata fuerint: si inuenit fur dupliciter reddet. Si latet fur: dominus domus applicabitur ad deos: et iurabit quod non extenderit manum in rem proximi sui: ad perpetrandum fraudem, tam in boue quam in asino et oue ac vestimento: et quicquid damnum inferre potest. Ad deos vtriusque causa perueniet: et si illi iudicauerint dupliciter restituet proximo suo. Si quis comendauerit primo suo bouem: asinum: ouem: et omne iumentum ad custodiam et mortuus fuerit: aut debilitatus vel captus ab hostibus: nullusque hoc viderit: iurandum erit in medio quod non extenderit manum ad rem proximi sui: suscipietque dominus iuramentum et ille reddere non cogetur. Et si furto ablatum fuerit restituet damnum domino. Si comestum a bestia: defecerat ad eum quod occisum est: et non restituet. Qui a proximo suo quicquid horum mutuo postulauerit: et debilitatum aut mortuum fuerit domino non presente reddere compellitur. Et si in presentiarum dominus fuerit: non restituet: maxime si conductum venerat pro mercede operis sui. Si seduxerit quis virginem necdum desponsatam, dormieritque cum ea: dotabit eam et habebit eam uxorem. Si pater virginis dare noluerit: reddet pecuniam iuxta modum dotis quam virginem accipere consueverunt. Maleficos non patiaris viuere. Qui coierit cum iumento: morte moriatur.

riatur. Qui imolat dñs occidet: preter dño soli. Aduenā nō cōtristabis: neq; affliges eū. Aduene em̄ et ipsi fuistis in terra egypti. Uide et pupillo nō noceris. Si leserit eos: vociferabunt ad me: et ego audia clamorē eorū et indignabit̄ furor me⁹ pcutiāq; vos gladio et erunt vxores vestre vidue: et filij vestri pupilli. Si pecuniā mutūā dederis poplo meo paupi qui habitat tecum: nō vrgebis eum q̄ si exactor: nec vsuris opprimes. Si pignus a primo tuo accepis vestimētū: ante solis occasum reddes ei. Ipsum em̄ est solū q̄ operitur indumentū carnis eius: nec habet aliud i quo dormiat. Si clamauerit ad me exaudia eū: quia misericors sum. Dñs nō detrahes et pncipi ppli tui nō maledices. Decimas et primitias tuas non tardabis offerre. Primogenitū filiorū tuorū dabis mihi. De bobus q; et ouib⁹ similiter facias. Septē diebus sit cū matre sua: die octaua reddes euz mihi. Viri sancti eritis mihi. Carnē que a bestijs fuerit p̄gustata: nō comedetis: s̄ p̄icietis canibus

Non suscipies vocem XXIII
mendacij nec iunges manū tuā vt p̄ impio dicas falsum testimoniū. Nō sequeris turbā ad faciendū malū: nec in iudicio plurimorū acquiesces sententie: vt a x̄o deues. Paupis q; nō miseraberis in iudicio. Si occurreris boui inimici tui: aut asino erranti: reduc ad euz. Si videris asinū odientis: te iacere sub onere: nō pertransibis. s̄ subleuabis euz eo. Non declinabis in iudicium paupis. Mendaciū fugies. In fontē et iustū nō occides. qz aduersor impium. Nec accipies munera que etiā excecant prudētes et subuertunt verba iustorū. Peregrino molestus non eris. Scitis em̄ aduenarū aias. qz et ipsi pegrini fuistis in terra egypti. Sex annis seminabis terrā tuā: et cōgregabis fruges eius. Anno aut̄ septimo dimittes eam et requiesce/ refacies: vt comedant pauperes populi tui. et quicqd̄ reliquū fuerit: edant bestie agri: ita facies in vinea et in oliueto tuo. Sex diebus opaberis: septima die cessabis vt requiescat bos et asinus tuus et refrigeret filius ancille tue et aduena. Omnia que dixi vobis custodite: et p̄ nomē externorū deorum nō iurabitis: neq; audiet̄ ex ore vestro. Tribus vicibus p̄ singulos annos mihi festa celebrabitis. Solennitatem quoq; azymorū custodietis. Septē diebus comedetis azyma sicut p̄cep̄i tibi tpe mēsis nouorū: qñ egressus es de egypto. Nō apparebis in cōspectu meo vacuus. Et solennitatē mēsis p̄mitiuorū opis tui quecunq; seminaueris in agro: solennitatē quoq; i exitu anni qñ cōgregaueris omnes fruges tuas

de agro. Ter in āno apparebit omne masculinum tuū corā dño deo tuo. Nō imolab sup fermento sanguinez victimę tue: nec remanebit ad eps solennitatis mee vsq; mane. Primitias frugum terre tue deferes in domum dñi dei tui. Nō coques hedum in lacte mris sue. Ecce ego mitto angelū meuz qui p̄cedat te et custodiat in via: et introducat in locū quē p̄parauī. Obserua euz et audi vocē eius: nec contemnendū putes: quia nō dimittet cū peccaueris: et est nomē meū in illo. Et si audieris vocem eius: et fecerit omnia que loquor. inimicus ero inimicis tuis: et affligā affligentes te. P̄cedetq; te angelus me⁹ et introducet te ad amorreū et etheū et pherezeū chananeeq; et eueū et iebuseū: quos ego conterā. Nō adorabis deos eorum: neq; coles eos. Nō facies opa eorū: sed destrues eos: et confringes statuas eorū. Seruiesitq; dño deo vestro vt bñdicam panibus tuis et aquis: et auferā in firmitatē de medio tui. Nō erit infecūda: nec sterilis terra tua. Numerū dierū tuorum implebo. Terrore meū mittā in p̄cursum tuū: et occidā omnē p̄im ad quē ingredieris. Cum / ctorūq; inimicorū tuorū corā te terga vertam emittens scabrones pus qui fugabūt eueum et chananeeū et etheū anteq; introeas. Nō eijciam eos a facie tua anno vno ne terra in solitudinem redigat: et crescant contra te bestie. Paulatim expellam eos de conspectu tuo: donec augetis et possideas terrā. Ponā aut̄ terminos tuos a mari rubro vsq; ad mare palestinozū: et a deserto vsq; ad fluiuium. Tradam in manibus vestris habitatores terre: et efficiam eos de conspectu vestro. Nō inhabitent in terra tua: ne forte peccare te faciant in me si serueris dñs eorū: quod tibi certe erit in scandalum. XXIII

Mysi quoq; dixit. Ascende ad dominum tu et aarō: nadab et abiu: et septuaginta senes ex israel: et adorabitis p̄cul. Solusq; moyses ascendet ad dominum. et illi nō appropinquabūt: nec populus ascendet euz eo. Venit q; moyses et narravit plebi oia vba dñi atq; iudicia. Rñditq; ois populus vna voce. Quāta verba dñi que locutus est faciemus. Scripsit aut̄ moyses vniuersos sermones dñi: et mane cōsurgēs edificauit altare dño ad radicem montis. et duodecim titulos p̄ duodecim tribus israel. Misitq; iuuenes de filijs israel et obtulerūt holocausta imolauerūtq; victimas pacificas dño vitulos duodecim. Tulit itaq; moyses dimidia p̄tē sanguinis et misit in crateras: p̄tem autē residuam fudit sup altare. Assumensq; volu-

Abbe vero in hunc modum...
no habet in christi...
fuerit hic...
lunijis...
multis...

Exodus

men federis legit audiente populo. Qui di-
xerunt Omnia que locutus est dñs faciemus
et erimus obedientes. Ille vero sumptū san-
guinem resperfit in populū. Et ait: Hic est san-
guis federis qđ pepigit dñs vobiscuz super
cūctis sermonibus his. Ascēderuntq; moy-
ses et aaron: nadab et abiu et septuaginta de se-
nioribus israel et viderūt deū israel. Sub pe-
dibus eius quasi opus lapidis saphirini: et
quasi celū cum serenū est. Nec non sup eos qđ
pcul recesserant de filiis israel: misit manū su-
am. Viderūtq; deū et comederūt ac biberūt.
Dixit autē dñs ad moysen. Ascende ad me in
montem et esto ibi daboq; tibi tabulas lapi-
deas et legem ac mandata que scripsi: vt do-
ceas filios israel. Surrexerunt moyses et io-
sue minister eius: ascendensq; moyses i mon-
tem dei: senioribus ait. Expectate hic donec
reuertamur ad vos. Habet aaron et hur vo-
biscum: si quid natum fuerit questionis: refe-
retis ad eos. Cūq; ascendisset moyses. opuit
nubes montem: et habitauit gloria dñi super
synai tegens illum nubefex diebus. Septi-
mo autē die vocauit eum dñs de medio caligi-
nis. Erat autē species glie dñi quasi ignis ar-
dens sup verticem montis: in p̄spectu filioꝝ
israel. Ingressusq; moyses medium nebule.
ascendit in montē et fuit ibi quadraginta die-
bus et quadraginta noctibus. XXXV

Locutusq; est dñs ad moysen dicens
Loquere filiis israel vt tollant mihi
p̄mitias. Ab omni homine qui offert
vltroneus accipietis eas. Hec sunt autē qđ ac-
cipere debetis. Aurū et argentum et es et hya-
cinthum et purpuram: coccoq; bis tinctum et
byssum et pilos caprarū et pelles arietum ru-
bicatas: pellesq; hyacinthinas et ligna sethi
oleum ad luminaria cōcinnanda: aromata in
vnguentum et thymiamata boni odoris lapi-
des onychinos: et gēmas ad ornandū ephor-
et rōnale. Facientq; mihi sanctuariū et habi-
tatio in medio eoz: iuxta omnem similitudinē
tabernaculi quod ostendā tibi: et omnū va-
sōꝝ in cultū eius. Sicq; facietis illud. Arcā
de lignis sethim cōp̄ngite: cuius longitudo
habeat duos et semis cubitos: latitudo cubi-
tum et dimidiū: altitudo cubitum similiter ac
semissem: et de aurabis eam auro mundissimo
intus et foris. Faciesq; supra coronam aureā
p̄ circuitū: et quatuor circulos aureos: quos
pones p̄ quatuor arce angulos. Duo circuli
sunt in latere vno et duo in altero. Facies qđq;
vectes de lignis sethim: et opies eos auro. In-
ducesq; p̄ circulos qui sunt in arce lateribus:
vt portet in eis. Qui semp erunt in circulis:
hec vnq; extrahent ab eis. Ponesq; in arca

testificationem quā dabo tibi. Facies et p̄pi-
tiatorium de auro mundissimo. Duos cubi-
tos et dimidium tenebit longitudo eius: et cu-
bitum ac semissem latitudo. Duo qđq; cheru-
bin aureos et p̄ductiles facies ex vtraq; pte
oraculi. Cherub vnus sit in latere vno et alter
in altero. Vtrūq; latus p̄piciatorij tegant ex-
pendentes alas et opientes oraculum: respi-
ciantq; se mutuo versis vultibus in p̄piti-
atoriū quo opienda est arca: in qua pones te-
stimonium quod dabo tibi. Inde p̄cipiam et
loquar ad te supra p̄pitiatorium scz ac de me-
dio duozū cherubin qui erunt sup arcam te-
stimoniū cūcta que mandabo p̄ te filiis israel.
Facies et mensam de lignis sethim habentes
duos cubitos lōgitudinis: et in latitudine cu-
bitum et altitudine cubitum ac semissem: et in
aurabis eā auro purissimo. Faciesq; illi labi-
um aureum p̄ circuitū: et ipsi labio coronā in-
terrasilem altam quatuor digitis: et sup illas
alteram coronā aureolā. Quatuor quoq; cir-
culos aureos p̄parabis: et pones eos in qua-
tuor angulis eiusdem mense per singulos pe-
des. Subter coronam erunt circuli aurei vt
mittant vectes p̄ eos et possit mensa portari.
Ipsos quoq; vectes facias de lignis sethim
et circūdabis auro ad subuehendam mensam
parabis et acetabula ac phialas et thuribula
et cyathos in quib; offerēda sunt libamina ex
auro purissimo: et pones sup mensam panes
p̄positionis in cōspectu meo semp. Facies et
candelabrū ductile de auro mundissimo ha-
stile eius et calamos. cyphos et spherulas ac
lilia ex ipso p̄cedentia. Sex calami egredien-
tur de lateribus: tres ex vno latere: et tres ex
altero. Tres cyphi quasi in nucis modum p̄
calamos singulos. spheruleq; simul: et lilia et
tres similiter cyphi instar nucis in calamo al-
tero: spheruleq; simul et lilia. Hoc erit opus
sex calamozum: qui p̄ducendi sunt de bastili
In ipso autē candelabro erūt quatuor cyphi
in nucis modū spheruleq; p̄ singulos et lilia.
Spherule sub duobus calamis per tria loca
qui simul sex fiunt p̄cedentes de bastili vno
Et spherule igit: et calami ex ipso: erūt vniū-
sa ductilia ex auro purissimo. Facies et lucer-
nas septem: et pones eas sup candelabrum vt
luceant ex aduerso. Emūctoria quoq; et vbi
ea que emuncta sunt extingūtur: fiant de au-
ro purissimo. Omne pondus candelabri cuz
vniuersis vasīs suis habebit talentum auri
purissimi. Inspice et fac fm exemplar quod
tibi in monte monstratum est. XXVI

Tabernaculum vero ita facies. Becē
cortinas de bysso retoza et hyacin-
tho ac purpura: coccoq; bis tincto

variatas opere plumario facies. Longitu-
do cortine vnus habebit vigintiocto cubi-
tos: latitudo quatuor cubitorum erit. Vni-
mensure fient vniuersa tentoria. Quinq; cor-
tine sibi iungentur mutuo: et alie quinq; nexu simi-
li cohererunt. Anfulas hyacinthinas in la-
teribus ac summitatibus facies cortinarum.
vt possint inuicem copulari. Quinquagenas
anfulas cortina habebit in vtraq; pte: ita in-
sertas vt ansa contra ansam veniat: et altera
alteri possit aptari. Facies et quinquagin-
ta circulos aureos quibus cortinarum vela
iungenda sunt vt vnum tabernaculum fiat.
Facies et saga cilicina vndecim: ad operien-
dum tectum tabernaculi. Longitudo sagi vni-
us habebit triginta cubitos et latitudo qua-
tuor. Equa erit mensura sagorum omnium.
Equibus quinq; iunges seorsum: et sex sibi
mutuo copulabis: ita vt sextum sagum in fron-
te tecti duplices. Facies et quinquaginta an-
sas in ora sagi vnus vt coniungi cum altero
queant: et quinquaginta ansas in ora sagi alte-
rius vt cum altero copuletur. Facies et quin-
quaginta fibulas eneas quibus iungantur an-
se: vt vnum ex omnibus opimentum fiat. Ad
autem sup fuerit in sagis que parant tecto. i.
vnum sagum quod amplius est: ex medietate
eius opies tabernaculi posteriora: et cubi-
tus ex vna pte pendebit: et alter ex altera qui
plus est in sagorum longitudine: vtrumq; lat-
tabernaculi protegens. Facies et opimentum
aliud tecto de pellibus arietum rubricatis et
super hoc rursum aliud opimentum de hya-
cinthinis pellibus. Facies et tabulas stantes
tabernaculi de lignis sethim: que singule de-
nos cubitos in longitudine habeant et in lati-
tudine singulos ac semissem. In lateribus ta-
bule due incastrature fient quibus tabula al-
teri tabule connectat. Atq; in hunc modum
cuncte tabule parabunt. Quarum viginti erunt
in latere meridiano quod vergit ad austrum
quibus quadraginta bases argenteas fundes:
vt bine bases singulis tabulis per duos an-
gulos subiiciantur. In latere quoq; secundo
tabernaculi quod vergit ad aquilonem: vigin-
ti tabule erunt: quadraginta habentes bases
argenteas. Bine bases singulis tabulis sup-
ponent. Ad occidentalem vero plagam taber-
naculi facies sex tabulas: et rursum alias du-
as que in angulis erigantur per tergum tabernaculi.
Eruntque sibi iuncte a deorsum vsq; ad sursum: et
vna omnes compago retinebit. Duabus quo-
que tabulis que in angulis ponende sunt simi-
lis iunctura seruabitur. Et erunt simul tabu-
le octo: bases earum argenteae sedecim: dua-

bus basibus per vnam tabulam suputatis. Fa-
cies et vectes de lignis sethim quinq; ad con-
tinendas tabulas in vno latere tabernaculi:
et quinq; alios in altero: et eiusdem numeri ad
occidentalem plagam qui mittentur per medi-
as tabulas a summo vsq; ad summum. Ip-
sas quoque tabulas deaurabis: et fundes in eis
annulos aureos per quos vectes tabulata con-
tineant: quos opies laminis aureis. Et eriges
tabernaculum iuxta exemplar quod tibi in
monte monstratum est. Facies et velum de hya-
cintho et purpura: coccoque bis tincto et bysso
retorta opere plumario: et pulchra varietate con-
textum: quod appendes ante quatuor colu-
nas de lignis sethim que ipse quidem de au-
rate erunt: et habebunt capita aurea: et bases
argenteas. Inseretur autem velum per circulos
intra quod pones arcam testimonij: quo et san-
ctuarium et sanctuarij sanctuarium diuidentur.
Pones et propitiatorium super arcam testimo-
nij in sancta sanctorum: mensamque extra velum
et contra mensam candelabum in latere taber-
naculi meridiano. Mensa enim stabit in par-
te aquilonis. Facies et tentorium in introitu
tabernaculi de hyacintho et purpura cocco-
que bis tincto et bysso retorta opere plumario.
et quinq; columnas deaurabis lignorum sethim
ante quas duces tentorium: quarum erunt capi-
ta aurea et bases eneae. XXVII

Facies et altare de lignis sethim quod
habebit quinq; cubitos in longitudine:
et totidem in latitudine. id est. quadrum
et tres cubitos in altitudine. Cornua autem per
quatuor angulos ex ipso erunt: et opies illud
ere. Faciesque in vltimo eius lebetes ad suscipien-
dos cineres et forcipes atque fuscinylas et igni-
um receptacula. Similia vasa ex ere fabricabis
Craticulamque in modum retis eneam per cuius
quatuor angulos erunt quatuor anguli enei quos
pones subter arulam altaris. Eritque craticu-
la vsq; ad altaris medium. Facies et vectes
altaris de lignis sethim: duos quos opies la-
minis eneis et induces per circulum: eruntque ex
vtraque latere altaris ad portandum. Non solum
dum sed inane et cauum intrinsecus facies illud
sicut tibi in monte monstratum est. Facies et
atrium tabernaculi: in cuius australi plaga con-
tra meridiem erunt tentoria de bysso retorta.
Centum cubitos vnum latus tenebit in lon-
gitudine: et columnas viginti cum basibus toti-
dem eneis que capita cum celaturis suis ha-
bebunt argentea. Similiter et in latere aquil-
onis per longum erunt tentoria centum cu-
bitorum: columnas viginti: et bases eneae eiusdem
numeri: et capita earum cum celaturis suis ar-

Exodus

gentea. In latitudine vero atrij quod respicit ad occidentem erunt tentoria per quinquaginta cubitos: et columne decem basesque totidem. In ea quoque atrij latitudine que respicit ad orientem quinquaginta cubiti erunt: in quibus quindecim cubitorum tentoria lateri vno deputabuntur. columneque tres et bases totidem: et in latere altero erunt tentoria cubitos obtinentia quindecim columne tres et bases totidem. In introitu vero atrij fiet tentorium cubitorum viginti ex hyacintho et purpura: coccoque bis tincto et bysso retorta opere plumario. Columnas habebit quatuor: cum basibus totidem. Omnes columne atrij per circuitum vestite erunt argenteis laminis: capitibus argenteis et basibus encis. In longitudine occupabit atrium cubitos centum: in latitudine quinquaginta: altitudo quinque cubitorum erit. Fietque de bysso retorta: et habebit bases eneas. Cuncta vasa tabernaculi in omnes usus et ceremonias tam parvulos eius quam atrij exere facietis. Precipe filiis israel ut afferant tibi oleum de arboribus olivarum purissimum: piloque cotusum ut ardeat lucerna semper in tabernaculo testimonij extra velum quod oppansum est testimonio: et collocabit eam aaron et filij eius ut usque maneluceat coram domino. Perpetuus erit cultus per successiones eorum coram filiis israel. XXVIII

Applica quoque ad te aaron fratrem tuum cum filiis suis de medio filiorum israel: ut sacerdotio fungantur tibi: aaron, nadab, et abiu, eleazar, et ythamar. faciesque vestem sanctam aaron fratri tuo in gloriam et decorem. Et loqueris cunctis sapientibus corde quos replevi spiritu prudentie ut faciant vestes aaron fratri tuo in gloriam et decorem: in quibus sacrificatus ministraret tibi. Dec autem erunt vestimenta que facient. Rationale et superhumeralis: tunicam et lineam strictam: cydarim et balthcum. Faciet fratri tuo aaron et filij eius vestimenta sancta: ut sacerdotio fungantur tibi. Accipientque aurum et hyacinthum et purpuram: coccoque bis tinctum et byssum. Facient autem superhumeralis de auro et hyacintho et purpura: coccoque bis tincto et bysso retorta opere polymito. Duas oras iunctas habebit in vitroque latere summitatum: ut in unum redeant. Ipsa quoque textura et cuncta operis varietas erit ex auro et hyacintho et purpura coccoque bis tincto et bysso retorta. Sumesque duos lapides onychinos: et sculpes in eis nomina filiorum israel sex nomina in lapide vno: et sex reliqua in altero iuxta ordinem natiuitatis eorum. Ope-

re sculptoris et celatura gemarum: sculpes eos nominibus filiorum israel: inclusos auro atque circumdatos: et pones in vitroque latere superhumeralis: memoriale filiis israel. Portabitque aaron nomina eorum coram domino super vitroque humerum: ob recordationem. Facies et vincinos ex auro: et duas catenulas auri purissimi sibi inuicem coherentes: quas inseres vincinis. Rationale quoque iudicij facies opere polymito iuxta texturam superhumeralis ex auro hyacintho et purpura: coccoque bis tincto et bysso retorta. Quadrangulus erit et duplex. Mensuram palmi habebit: tam in longitudine quam in latitudine: ponesque in eo quatuor ordines lapidum. In primo versu erit lapis sardius et topazius et smaragdus. In secundo carbunculus et saphyrus et iaspis. In tertio ligurius et achates et amethystus. In quarto chrysolitus onychinus et berillus. Inclusi auro erunt per ordines suos: habebuntque nomina filiorum israel. Quodcumque nominibus celabuntur: singuli lapides nominibus singulorum per duodecim tribus. Facies in rationali catenas sibi inuicem coherentes ex auro purissimo et duos annulos aureos quos pones in vitroque rationalis summate: catenasque aureas iunges annulis qui sunt in marginibus eius: et ipsarum catenarum extrema duobus copulabis vincinis in vitroque latere superhumeralis quod rationale respicit. Facies et duos annulos aureos quos pones in summitatibus rationalis: et in oris que regione sunt superhumeralis et posteriora eius aspiciunt: necnon et alios duos annulos aureos qui ponendi sunt in vitroque latere superhumeralis deorsum: quod respicit contra faciem iuncture inferioris ut aptari possit cum superhumerali: et stringatur rationale annulis suis cum annulis superhumeralis: vitta hyacinthina ut maneat iunctura sabrefacta et a se inuicem rationale et superhumeralis nequeant seperari. Porta bitque aaron nomina filiorum israel in rationali iudicij super pectus suam: quando ingreditur sanctuarium memoriale coram domino in eternum. Pones autem in rationali iudicij doctrinam et veritatem que erunt in pectore aaron quando ingreditur coram domino: et gestabit iudicium filiorum israel in pectore suo in conspectu domini semper. Facies et tunicam superhumeralis: totam hyacinthinam: in cuius medio supra erit capitium et ora per gyrum eius textilis: sicut fieri solet in extremis vestium partibus ne facile rumpant. Deorsum vero ad pedes eiusdem

tunice per circūitum quasi malapunica faci-
es ex hyacinto et purpura et cocco bis tin-
cto et bysso rectora: mixtis in medio tintinna-
bulis: ita vt tintinnabulum sit aureum et ma-
lumpunicum: rursumque tintinnabulum ali-
ud aureum et malumpunicū. Et vestietur ea
aaron in officio ministerij vt audiatur sonit-
quādo ingreditur et egreditur sanctuariū in
conspectu dñi: et nō moriatur. **Facies** et lami-
nam de auro purissimo in qua sculpes opere
celatoris sanctum domino. **Ligabis** eā vit-
ta hyacinthina et erit super thyarā iminens
fronti pontificis. **Portabit** aaron iniqui-
tates eorum que obtulerūt et sanctificauerūt
filij israel: in cunctis muneribus et donarijs
suis. **Erit** autē lamina semp in fronte eius vt
placatus sit ei dominus. **Stringes** tunicā
bysso et thyarā byssinā facies et baltheu-
opere plumarij. **Porro** filijs aaron tunicas
lineas parabis et baltheos ac thyaras in glo-
riam et decorem: vestiesque his omnibus aarō
fratrē tuum et filios eius cum eo: et cunctos
consecrabis manus: sanctificabisque illos vt sa-
cerdotio fungantur mihi. **Facies** et femina-
lia linea vt operiant carnes turpitudinis sue
a renibus vsque ad femora: et vtent eis aaron
et filij eius quādo ingredient tabernaculū te-
stimonij: vel quādo appropinquāt ad altare
vt ministrent in sanctuario: ne iniquitatis rei-
morianē. **Legitimum** sempiternum erit aaron
et semini eius post eum.

XXIX

Ed et hoc facies vt mihi in sacerdo-
tio psecrē. **Tolle** vitulū de armen-
to et arietes duos immaculatos: pa-
nesque azymos et crustulā absque fermento: que
cōspersa sint oleo: lagana quoque azyma: oleo
lita. **De** simila triticea cuncta facies et posita
in canistro offeres: vitulum autē et duos arie-
tes: et aaron ac filios eius applicabis ad osti-
um tabernaculi testimonij. **Cū**que laueris pa-
trem cum filijs suis aqua: indues aaron vesti-
mentis suis. i. linea et tunica et suphumerali
et rationali quōdā cōstringes baltheo: et pones
thyarā in capite eius et laminā sanctā su-
per thyarā: et oleū vnctionis fundes super ca-
put eius: atque hoc ritu cōsecrabis. **Filios** que
illius applicabis et indues tunicis lineis: cin-
gesque baltheo aaron. s. et liberos eius. et im-
pones eis mitras: erūtque sacerdotes mihi re-
ligione perpetua. **Post**que initiaueris manus eor-
um: applicabis et vitulum corā tabernaculo
testimonij. **Imponet**que aaron et filij eius ma-
nus super caput illius et mactabis eū in cōspectu
dñi: iuxta ostiū tabernaculi testimonij: sum-
ptumque de sanguine vituli: pones super cornua
altaris digito tuo: reliquū autē sanguinē fun-

des iuxta basim eius. **Sumes** et adipem totū
qui opit intestina et reticulū iecoris ac duos
renes: et adipem qui super eos est et offeres in-
censum super altare: carnes vero vituli et cori-
um et simū cōbures foris extra castra: eo quod pro
peccato sit. **Unū** quoque arietem sumes super
cuius caput ponent aaron et filij eius manus: que-
cum mactaueris: tolles de sanguine eius: et fun-
des circa altare: ipsum autē arietē secabis in fru-
sta: lotaque intestina eius et pedes pones super cō-
cisas carnes et super caput illius: et offeres to-
tum arietem incensum super altare. **Oblatio** ē
domino odor suauissimus victimę dñi. **Tol-
les** quoque arietem alter: super cuius caput aa-
ron et filij eius ponent manus. **Quē** cū imola-
ueris: sumes de sanguine eius: et pones super
extremū auricule dextre aaron et filiorum eius
et super pollices manus eorum ac pedis dextri.
fundesque sanguinē super altare per circumitum
Cūque tuleris de sanguine: qui est super alta-
re et de oleo vnctiones asperges aaron et ve-
stes eius: filios et vestimenta eorum. **Consecra-
tis**que ipsis et vestibus tolles adipem de ariete
et caudam et aruinam que opit vitalia: ac re-
ticulum iecoris et duos renes atque adipem qui
super eos est: armūque dextrū eo quod sit aries con-
secrationis: totamque panis vnus crustulaz
conspersam oleo: laganū de canistro azymo-
rum quod positum est in conspectu domini:
ponesque omnia super manus aaron et filiorū
eius et sanctificabis eos eleuans coram domi-
no. **Suscipies**que vniversa de manibus eorum:
et incendes super altare in holocaustum: odo-
rem suauissimū in conspectu domini. quia ob-
latio eius est. **Sumes** quoque pecusculum de
ariete quo initiatus est aaron: sanctificabisque
illud eleuatum coram domino: et cedit in partē
suam. **Sanctificabis**que et pecusculum conse-
cratum et armū quem de ariete seperasti: quo
initiatus est aaron et filij eius: cedentque in partē
aaron et filiorū eius iure perpetuo a filijs israel
quia primitiua sunt et initia de victimis eorum
pacificis que offerunt dño. **Vestem** autē san-
ctam qua vtetur aaron: habebūt filij eius post
eum vt vngantur in ea: et psecrē manus eorum
Septem diebus vtetur illa qui pōtifer pro eo
fuerit constitutus de filijs eius: et qui ingre-
diatur tabernaculum testimonij vt ministret
in sanctuario. **Arietem** autē cōsecrationis tol-
les et coques carnes eius in loco sancto: qui-
bus vescetur aaron et filij eius. **Panes** que
sunt in canistro: in vestibulo tabernaculi te-
stimonij comedent. vt sit placabile sacrificiū.
et sanctificentur offerentium manus. **Alieni-
gena** nō vescetur ex eis: quia sancti sunt. **Quasi**
remāserit de carnibus cōsecratis siue de pa-

Exodus

nibus vsq; mane: combures reliquias igni.
Non comedent: quia sanctificata sunt. Omnia
que pcepit tibi facies. sup aaron & filijs eius
Septem diebus consecrabis manus eorum:
& vitulum p peccato offeres p singulos dies
ad expiandū. **M**undabisq; altare cum imo/
laueris expiationis hostiam & unges illud in
sanctificationē. Septem diebus expiabis al/
tare & sanctificabis: & erit sanctum sanctorum
Ois q̄ tetigerit illud sanctificabit. Hoc ē qd̄
facies in altari. Agnos āniculos duos p sin/
gulos dies iugiter: vnū agnū mane & alteruz
vespe: decimā ptem simile cōspere oleo tulo
qd̄ habeat mensurā quartā ptem hin. & vinū
ad libandum ciudem mesure in agno vno.
Alterū vero agnū offeres ad vesperam iuxta ri/
tum matutine oblationis: iuxta ea q̄ diximus
in odorem suauitatis. Sacrificiū est dño deo
oblatione ppetua in generationes vestras:
ad hostiū tabernaculi testimonij corā dño vbi
pstitua vt loquar ad te. **I**biq; p̄cipiam filijs
isrl: & sanctificabit altare in gloria mea. **S**an/
ctificabo & tabernaculū testimonij cū altari &
aaron cū filijs suis: vt sacerdotio fungantur
mibi. **E**t habitabo in medio filiorū isrl. eroq;
eis deus: & scient qz ego dñs deus eorū: qui
eduxi eos de terra egypti: vt manerem in il/
los: ego dñs deus ipsorum. **XXX**

Facies quoq; altare ad adolēdū thy/
miama de lignis sethim: habens cu/
bitum longitudinis & alterū latitudi/
nis. id est. quadrāgulū & duos cubitos in al/
titudine. Cornua ex ipo procedent: vestiesq;
illud auro purissimo tam craticulā ei? q̄ pa/
rietes p circūitū & cornua. **F**aciesq; ei coronā
aureolam per gyrū: & duos annulos aureos
sub corona p singula latera: vt mittantur in
eos vectes & altare portef. **I**psos quoq; vec/
tes facies de lignis sethim & inaurabis. **P**o/
nesq; altare contra velum quod ante arcam
pendet testimonij: coram ppitiatorio q̄ tegi/
tur testimonium: vbi loquar tibi: & adolebit
incensum sup eo aaron: suauē fragrās. **A**ba/
ne qñ componet lucernas incēdet illud & qñ
collocat eas ad vesperū vret thymiama sem/
piternū coram dño in generationes vestras.
Non offeretis sup eo thymiama compositio/
nis alterius: nec olationē & victimam: necli/
babitis. **E**t dep̄cabitur aaron sup cornua ei?
semel p annū in sanguine qd̄ oblatū ē p pec/
cato. & placabit sup eo in generationibus ve/
stris. **S**anctum sanctorū erit dño **L**ocutusq;
est dñs ad moysen dicens. **Q**ñ tuleris summā
filiorū israhel iuxta numerū: dabunt singuli p̄/
cium p animab? suis dño: & nō erit plaga in

eis cū fuerint recensiti. **H**oc autē dabit ois q̄
trāsit ad nomen: dimidiū sicti iuxta mensurā
tēpli. **S**ictus viginti obolos h3. **M**edia ps
sicti offeret domino. **Q**ui habet in numero 3
viginti annis & supra dabit p̄ciū. **D**iuēs nō
addet ad mediū sicti: & pauper nihil minuet.
Susceptāq; pecuniā q̄ collata ē a filijs israhel
trades in vsus tabernaculi testimonij: vt sit
monimētū eorū corā dño: & ppitief atab? eorū
Locutusq; ē dñs ad moysen dicens. **F**acies &
labiū eneu cū basi sua ad lauandū: ponesq; il/
lud in tabnaculū testimonij & altare. **E**t mis/
sa aqua lauabūt in ea aaron & filij ei? manus
suas ac pedes: qñ ingressuri sūt tabernaculū
testimonij: & qñ accessuri sūt ad altare vt of/
ferant in eo thymiama dño: ne forte moriantē
Legitimū sempiternū erit ipsi & semini ei? per
successiones. **L**ocutusq; ē dñs ad moysen di/
cens. **S**ume tibi aromata p̄me mirrher ele/
cte q̄ngētos sictos. & cinnamomi mediū: id ē
ducētos q̄nquaginta sictos: calami sictiter du/
centos q̄nquaginta sictos: casie autē q̄ngetis
sictos in pondere sanctuarij: oleū de oliuetis
mēlurā hin. **F**aciesq; vnctiois oleū sc̄m: vni/
guentū cōpositū ope vnguentarij: & unges ex
eo tabnaculū testimonij & arcā testamēti: mē/
samq; cū vasis suis: candelabrum & vtensilia
ei? altaria thymiamatis & holocausti: & vni/
uersam suppellectilē q̄ ad altū eorum p̄inet
sanctificabisq; omnia: & erūt ad sancta sanctorū
Qui tetigerit ea sanctificabit. **A**aron & filios
eius unges: sanctificabisq; eos vt sacerdotio
fungant mibi. **F**ilij q; isrl dices. **H**oc ole/
um vnctionis sanctum erit mibi in generatio/
nes vestras. **C**aro hominis non unget ex eo
& iuxta p̄positionē eius nō facietis aliud: qz
sanctificatū est: & sanctum erit vobis. **H**omo
quicūq; tale cōposuerit & dederit ex eo aliē
exterminabitur de pplo suo. **D**ixitq; dñs ad
moysen. **S**ume tibi aromata: stacten & ony/
cham: galbanū boni odoris: & thus lucidissi/
mum: equalis ponderis erūt omnia. **F**aciesq;
thymiama compositū ope vnguentarij mix/
tum diligenter & purū & sanctificatiōe dignis/
simū. **C**ūq; in tenuissimū puluerē vniūsa cō/
tuderis: pones ex eo corā tabnaculo testi/
monij: in quo loco apparebo tibi. **S**anctum
sanctorū erit vobis thymiama. **T**alē cōposi/
tionē nō facietis in vsus vros: quia sc̄m ē do/
mino. **H**ō q̄cūq; fecerit sile: vt odore illius p̄/
fruat: p̄bit de populis suis. **XXXI**

Locutusq; est dñs ad moysen dicens
Ecce vocaui ex nomie beseleel filium
huri filij hur de tribu iuda & impleui
eū spū dei: sapiētia & intelligētia & scientia in

omni ope ad excogitandum quicquid fabre fieri potest ex auro et argento: et ere marmore et gemis et diuersitate lignorum. **B**editque ei socium ooliab filium achisamech de tribu dan. **E**t in corde hominis eruditi posuit sapientiam ut faciant cuncta que precepi tibi: tabernaculum federis: et arcam testimonij: et propiciatorium quod super eam est: et cuncta vasa tabernaculi mensamque et vasa eius: candelabrum purissimum cum vasibus suis: et altaria thymiamatis et holocausti et omnia vasa eorum: labium cum basi sua: vestes sanctas in ministerio aaron sacerdoti et filiis eius ut fungantur officio suo in sacris: oleum unctionis: et thymiamata aromatum in sanctuario. **O**mnia que precepi tibi facient. **E**t locutus est dominus ad moysen dicens. **L**oquere filiis israel et dices ad eos. **V**idete ut sabbatum meum custodiatis: quia signum est inter me et vos in generationibus vestris: ut sciatis: quia ego dominus qui sanctifico vos. **C**ustodite sabbatum meum. **S**anctum est enim vobis. **Q**ui polluerit illud: morte moriatur. **Q**ui fecerit in eo opus prohi bit anima illius de medio populi sui. **S**ex diebus facietis opus: in die septimo sabbatum est: requies sancta domino. **O**mnia qui fecerit opus in hac die: morietur. **C**ustodiant filij israel sabbatum: et celebrent illud in generationibus suis. **P**actum est sempiternum inter me et filios israel: signumque perpetuum. **S**ex enim diebus fecit deus celum et terram: et in septimo ab opere cessauit. **B**editque dominus moysi completis huiusmodi sermonibus in monte synai duas tabulas testimonij lapideas: scriptas digito dei.

XXXII

Videns autem populus quod moram faceret moyses descendendi de monte: congregatus aduersus aaron dixit. **S**urgere fac nobis deos qui nos precedant. **M**oyse enim huic viro qui nos eduxit de terra egypti ignoramus quid acciderit. **D**ixitque ad eos aaron. **T**ollite in aures aureas de vxorum filiorumque et filiarum vestrarum auribus: et afferte ad me. **F**ecit populus que iusserat: deferens in aures ad aaron. **Q**uas cum ille accepisset: formauit ope fusorio et fecit ex eis vitulum conflatilem. **D**ixeruntque. **H**isunt dii tui israel qui te eduxerunt de terra egypti. **Q**uod cum vidisset aaron edificauit altare coram eo: et preconis voce clamauit dicens. **C**ras solennitas domini est. **S**urgentesque mane obtulerunt holocausta et hostias pacificas: et sedit populus manducare et bibere et surrexerunt ludere. **L**ocutus est autem dominus ad moysen dicens. **V**ade et descende: peccauit populus tuus quem eduxisti de terra egypti. **R**ecesserunt cito de via quam ostendisti eis. **F**ece-

runtque sibi vitulum conflatilem et adorauerunt atque imolantes ei hostias dixerunt. **I**sti sunt dii tui israel: qui te eduxerunt de terra egypti. **R**ursumque ait dominus ad moysen. **L**er, no quod populus iste dure cervicis sit. **D**immitte me ut irascatur furor meus contra eos et deleam eos: faciamque te in gentem magnam. **M**oyse autem orabat dominum deum suum dicens. **C**ur domine irascitur furor tuus contra populum tuum quem eduxisti de terra egypti: in fortitudine magna et in manu robusta? **N**e queso dicant egyptij: callide eduxit eos ut interficeret in montibus: et deleret e terra: quiescat ira tua: et esto placabilis super nequitiam populi tui. **R**ecordare abraam et ysaac et israel seruatorum tuorum: quibus iurasti per te metipsum dicens. **M**ultiplicabo fenum vestrum sicut stellas celi: et vniuersam terram hanc de qua locutus sum dabo semini vestro et possidebitis eam semper. **P**lacatusque est dominus ne faceret malum quod locutus fuerat aduersus populum suum. **E**t reuersus est moyses de monte portans duas tabulas testimonij in manu sua: scriptas ex utraque parte: et factas opere domini. **S**criptura quoque dei erat sculpta in tabulis. **A**udiens autem iosue tumultum populi vociferantis: dixit ad moysen. **G**ulatus pugne audis in castris? **Q**ui respondit. **N**on est clamor adhortantium ad pugnam: neque vociferatio compellentium ad fugam: sed vocem cantantium ego audio. **C**umque appropinquasset ad castra vidit vitulum et choros iratusque valde proiecit de manu tabulas et confregit eas ad radicem montis. **A**rripiensque vitulum quem fecerant combussit et struxit usque ad puluerem quem sparsit in aquam: et dedit ex eo potum filiis israel. **D**ixitque ad aaron. **Q**uid tibi fecit hic populus: ut induceres super eum peccatum maximum? **C**ui illerndit. **N**e indignetur dominus me? **T**u enim nosti populum istum quod pro nus sit ad malum. **D**ixerunt mihi. **F**ac nobis deos qui nos precedant. **H**uic enim moysi qui nos eduxit de terra egypti: nescimus quid acciderit. **Q**uibus ego dixi. **Q**uis vestrum habet aurum? **T**ulerunt et dederunt mihi: et profeci illud in ignem: egressusque est hic vitulus. **V**idens ergo moyses populum quod esset nudatus: spoliauerat enim cum aaron propter ignominiam sordis et inter hostes nudum constituerat et stans in porta castrorum ait. **S**i quis est domini iungat mihi. **C**ongregatique sunt ad eum omnes filij leui. **Q**uibus ait. **H**ec dicit dominus deus israel. **P**onat vir gladium super femur suum. **I**te et redite de porta usque ad portam per medium castrorum: et occidat vnusquisque fratrem suum et ami-

Exodus

cum et proximum suum. **F**eceruntque filii leui iuxta sermonem moysi: cecideruntque in die illo quasi viginti tria milia hominum. **E**t ait moyses **C**onsecratis manus vestras hodie domino unusquisque in filio et in fratre suo: ut des vobis benedictio. **F**acto autem altero die locutus est moyses ad populum. **P**eccastis peccatum maximum. **A**scendam ad dominum: si quomodo qui uero eum deprecari pro scelere vestro. **R**euerfusque ad dominum ait. **O**bscuro: peccauit populus iste peccatum maximum feceruntque sibi deos aureos. **A**ut dimitte eis hanc noxam: aut si non facis: dele me de libro tuo quem scripsisti. **R**espondit dominus. **Q**ui peccauerit mihi: delebo eum de libro meo. **T**u autem vade et duc populum istum quo locutus sum tibi. **A**ngelus meus precedet te. **E**go autem in die ultionis visitabo et hoc peccatum eorum. **P**ercussit autem dominus proreum vituli: quem fecerat aaron. **L**ocutusque est dominus **XXXIII** ad moysen dicens. **V**ade: ascende de loco isto tu et populum tuum quem eduxisti de terra egypti: in terram quam iuravi abraam ysaac et iacob dicens. **S**emini tuo dabo eam et mittam proreum tuum angelum: ut eiciam chanaanem et ammoreum et ethiensem et pherezicum et eueum et iebuseum et intres in terram fluentem lacte et melle. **N**on enim ascenda tecum: quia plus dure ceruicis est ne forte disperdam te in via. **A**udientque populus sermonem hunc pessimum luxuriam: et nullus ex more indutus est cultu suo. **D**ixitque dominus ad moysen. **L**oquere filiis israel / **E**l. **P**opulus dure ceruicis es: semel ascenda in medio tui et delebo te. **G**am nunc deponere ornatum tuum: ut sciam quid faciam tibi. **D**eponerunt ergo filii israel ornatum suum a monte oreb. **M**oyses quoque tollens tabernaculum tetendit extra castra procul: vocauitque nomen eius tabernaculum federis. **E**t omnis populus qui habebat aliquam questionem: egrediebatur ad tabernaculum federis extra castra. **C**umque egredieretur moyses ad tabernaculum surgebat uniuersa plebs: et stabat unusquisque in ostio papilionis sui: respiciebantque tergum moysi donec ingrederetur tentorium. **I**ngresso autem illo tabernaculum federis: descendebat columna nubis: et stabat ad ostium: loquebatur dominus cum moysen cernentibus uniuersis: quia columna nubis staret ad ostium tabernaculi. **S**tabantque et ipsi et adorabant per fores tabernaculorum suorum. **L**oquebatur autem dominus ad moysen facie ad faciem: sicut solet loqui homo ad amicum suum. **C**umque ille reuertere in castra: minister eius ioseph filius nunn puer non recedebat de tabernaculo. **D**ixit autem moyses ad dominum. **P**re-

cipis ut educam populum istum et non indicas mihi quem missurus sis mecum: preferam cum dixeris noui te ex nomine: et inuenisti gratiam coram me. **S**i ergo inueni gratiam in conspectu tuo ostende mihi faciem tuam: ut sciam te et inueniam gratiam ante oculos tuos. **R**espice populum tuum gentem hanc. **D**ixitque dominus. **F**acies mea precedet te: et requiem dabo tibi. **E**t ait moyses. **S**i non tu ipse precedas ne educas nos de loco isto. **I**n quo enim scire poterimus ego et populus tuus inuenisse nos gratiam in conspectu tuo: nisi ambulaueris nobiscum: ut glorificemur ab omnibus populis qui habitant super terram. **D**ixit autem dominus ad moysen. **E**t verbum istud quod locutus es faciam. **I**nuenisti enim gratiam coram me: et te ipsum noui ex nomine. **Q**ui ait ostende mihi gloriam tuam. **R**espondit. **E**go ostendam omnem bonum tibi et vocabor in nomine domini coram te: et miserebor cui uolero: et clemens ero in quem mihi placuerit. **R**ursumque ait. **N**on poteris videre faciem meam. **N**on enim videbit me homo et uiuet. **E**t iterum. **E**cce inquit est locus apud me: et stabis supra petram. **C**umque transibit gloria mea ponam te in foramine petre: et protegam dextera mea donec transeam. **T**ollamque manum meam et uidebis posteriora mea: faciem autem meam uideri non poteris. **XXXIII**

Al deinceps preceps ait tibi duas tabulas lapideas instar priorum: et scribam super eas uerba que habuerunt tabulas quas fregisti. **E**sto paratus mane ut ascendas statim in montem synai: stabisque mecum super verticem montis. **N**ullus ascendat tecum nec videatur quisquam per totum montem: boues quoque et oues non pascant e contra. **E**xiit ergo duas tabulas lapideas quales antea fuerant et de nocte consurgens ascendit in montem synai sicut precepit ei dominus: portans secum tabulas. **C**umque descenderet dominus per nubem: stetit moyses cum eo: inuocans nomen domini. **Q**uo transeunte coram eo ait. **D**ominator domine deus: misericors et clemens: patiens et multe miserationis ac verax: qui custodis misericordiam in milia: qui auferis iniquitatem et scelera atque peccata: nullusque apud te pro se innocens est: qui reddis iniquitatem patrum filiis ac nepotibus in tertiam et quartam progeniem. **F**estinusque moyses curuatus est prostratus in terram et adorans ait. **S**i inueni gratiam in conspectu tuo domine: obscuro ut gradiaris nobiscum: populus enim dure ceruicis est ut auferas iniquitates nostras atque peccata nostra possideas. **R**espondit dominus. **E**go inibo patrum uidentibus cunctis: signa faciam que nunquam

vifa sunt super terrā: nec in vllis gentib⁹: vt
cernat ppls iste in cuius es medio: opus dñi
terribile qd̄ factur⁹ sū. **O**bfua cūcta q̄ hodie
mādaui tibi. **E**go ipe eiciā a facie tua amor:
reū ⁊ chananeū et etheū: pherezeū q̄ ⁊ cueū
⁊ iebuseum. **L**auene vñq̄ cum habitatorib⁹
terre illius iungas amicitias: que sint tibi in
ruinam. sed ⁊ aras eorum destrue: confringe
statuas: lu colq̄ succide. **N**oli adorare deum
alienum. **D**ñs zelotes nomen eius: deus est
emulator. **N**e in eas pactū cum hominib⁹ il
larum regionū ne cū fornicati fuerint cū dñs
suis ⁊ adorauerint simulacra eorum: vocet te
quispiā vt comedas de imolatis. **N**ec vxorē
de filiabus eoz accipies filiis tuis: ne postq̄
ipse fuerint fornicate: fornicari faciant ⁊ fili
os tuos in deos suos. **D**eos cōflatiles nō fa
cies tibi. **S**olēnitatē azymoz custodies. **S**e
ptem dieb⁹ vcleris azymis: sicut p̄cepi tibi
in tempe mēsis nouozū. **M**ense em verni tē
poris egressus es de egypto. **O**mne qd̄ aperit
vuluā generis masculini: meum erit. **P**e can
ctis animantibus tam de bobus q̄ de ouib⁹
meū erit. **P**rimogenitum asini redimes oue.
Si autem ne precii pro eo dederis occidef.
Primogenitū filiozū tuozū redimes: nec ap
parebis in cōspectu meo vacu⁹. **S**ex diebus
opaberis: die septimo cessabis arare ⁊ mete
re. **S**olēnitatē hebdomadarum facies tibi:
in primitijs frugum messis tue triticee: ⁊ solē
nitatem qm̄ redeunte anni tempe cuncta con
duntur. **T**ribus tempbus anni apparebit om
ne masculinū tuum in cōspectu omnipotentis
dñi dei israel. **C**ū em tulerō gentes a facie
tua ⁊ dilatauero terminos tuos: nullus in si
diabit terre tue: ascendente te ⁊ apparente in
cōspectu dñi dei tui ter i anno. **N**ō imolabis
sup fermēto sanguinem hostie mee: neq̄ re
sident mane de victimis solēnitatis phase.
Primicias fruguz terre tue offeras in domo
dñi dei tui. **N**ō coques hedum in lacte m̄ris
sue. **D**ixitq̄ dñs ad moysen. **S**cribe tibi ver
ba hec: quibus ⁊ tecū ⁊ cum israel pepigi fe
dus. **F**uit ergo ibi cū dño moyses quadragi
ta dies ⁊ quadraginta noctes: panem nō co
medit ⁊ aquā nō bibit: ⁊ scripsit i tabulis ver
ba federis decem. **C**ūq̄ descenderet moyses
de monte synai ⁊ tenebat duas tabulas lapi
deas testimonij ⁊ ignorabat qd̄ cornuta eēt fa
cies sua: ex cōsortio sermonis dñi. **V**identes
aut aaron ⁊ filij israel cornutam moysi faciē:
timuerunt ppe accedere. **V**ocatiq̄ ab eo re
uerfi sunt: tam aaron q̄ principes synagoge.
Et postq̄ locutus est ad eos: venerūt ad euz
etiā oēs filij israel. **Q**uibus p̄cepit cuncta q̄

audierat a dño in mōte synai. **I**mpletisq̄ ser
monibus posuit velamen sup faciē suā. **Q**ui
ingressus ad dñm: ⁊ loquens cum eo aufere
bat donec exiret: ⁊ tunc loquebatur ad filios
israel omnia que sibi fuerant imperata. **Q**ui
videbant faciē egredientis moysi esse cornu
tam: sed operiebat ille rursus faciem suam: si
quando loquebatur ad eos.

Igitur congregata XXXV
omni turba filiozū israel dixit ad eos
Hec sūt que iussit dñs fieri. **S**ex die
bus facietis opus. **S**eptimus dies erit vo
bis sanctus sabbatum ⁊ requies dñi. **Q**ui fe
cerit opus in eo: occidetur. **N**on succēdetis
ignem in omnibus habitaculis vestris p̄ di
em sabbati. **E**t ait moyses ad oēm cateruam
filiozū israel. **I**ste est sermo que p̄cepit do
minus dicens. **S**eparate apud vos primiti
as domino. **O**mnis volūtarius ⁊ prono ante
mo offerat eas dño. **A**urum ⁊ argentū ⁊ es
hyacinthum ⁊ purpuraz: cocciq̄ bis tinctū
⁊ byssum: pilos caprarum: pellesq̄ arietū ru
bricatas ⁊ hyacinthinās: ligna sethim: ⁊ ole
um ad luminaria cōcinnanda: ⁊ vt conficiat
vnguentum ⁊ thymiana suauissimum lapi
des onichinos ⁊ gēmas ad ornatum supbu
mralis ⁊ rationalis. **Q**uisquis vestrum sa
piens est: veniat ⁊ faciat quod dñs impauit
tabernaculum: scz ⁊ tectum eius atq̄ opri
mentum: annulos et tabula cum vectibus
paxillos ⁊ bases arcam ⁊ vectes. p̄piciatorū
um ⁊ velum: quod ante illud appendit. men
sam cum vectibus ⁊ vasis ⁊ p̄positionis pal
nibus: candelabrum ad luminaria sustentā
da vasa illius. ⁊ lucernas et oleum ad nutri
menta igniū: altare thymiamatis ⁊ vectes
⁊ oleum vnctionis ⁊ thymiana ex aromati
bus: tentorium ad ostium tabernaculi: alta
re holocausti et craticulam eius eneam cum
vectibus ⁊ vasis suis: labrum ⁊ bases eius:
cortinas atrij cum columnis et basibus: ten
torium in foribus vestibuli: paxillos taber
naculi atrij cum funiculis suis: vestimenta q̄
rum vsus est in ministerio sanctuarij: vestes
aaron pontificis ac filiozū eius vt sacerdo
tio fungatur mihi. **E**gressa q̄ omnīs multi
tudo filiozū israel de conspetu moysi: ob
tulerūt mente p̄romptissima atq̄ deuota pri
mitias domino: ad faciendum opus taber
naculi testimonij. **Q**uicquid ad cultum ⁊ ad
vestes sanctas necessarium erat: vir i cū mu
lieribus prebuerūt: armillas ⁊ in aures an
nulos et dextralia. **O**mne vas aureum in do
naria domini separatum est. **S**i quis habe
bat aurum: hyacinthum ⁊ purpuraz: cocciq̄

Exodus

bis tinctum: byssum ⁊ pilos capraruz: pelles arietum rubricatas hyacinthinas: argenti et auri erisq; metalla obtulerūt dño: lignaq; sethim in varios vsus. Sed ⁊ mulieres doctę que venerāt dederunt hyacinthuz purpurā ac vermiculum ac byssum ⁊ pilos caprarum sponte ppria cuncta tribuentes. Principes vero obtulerūt lapides onychinos ⁊ gēmas ad sup̄humeralē ⁊ rōnale: aromataq; ⁊ oleuz ad luminaria cōcinnanda ⁊ ad preparanduz vnguētū ac thymiana odoris suavissimi cōponendum. Omnes viri ⁊ mulieres mēte deuota obtulerunt donaria vt fierēt opera que iusserat dñs p manū moysi. Quicti filij isrl voluntaria dño dedicauerunt. Dixitq; moyses ad filios isrl. Ecce vocauit dñs ex noie beseleel filium huri: filij hur de tribu iuda impleuitq; eum spū dei: sapientia ⁊ intelligentia et scientia ⁊ omī doctrina: ad excogitandū ⁊ faciendū opus in auro ⁊ argento ⁊ eret ferreo. sculpendiq; lapidibus ⁊ opere carpentario. Quicquid fabre adinueniri pōt: dedit in corde eius. Soliab quozq; filiū achisamech de tribu dan ambos erudiuit sapientia: vt faciant opa abietarij polymitarij ac plumarij. de hyacintho ⁊ purpura: coccoq; bis tincto ⁊ bysso: ⁊ terāt oia ac noua queq; reperiant.

Fecit ergo beseleel ⁊ XXXVI
ooliab ⁊ ois vir sapiens: quibus dedit dñs sapientiā ⁊ intellectum vt scient fabre opari que in vsu sanctuarij necessaria sunt ⁊ que pcepit dñs. Cūq; vocasset eos moyses ⁊ omnem eruditum virū cui dederat dñs sapientiā: ⁊ qui sponte sua obtulerāt se ad faciendū opus: tradidit eis omīa donaria filiorū isrl. Qui cū instarent opi quoti die: mane vota pplis offerebat. In artifices venire compulsi: dixerūt moysi. Plus offert popul⁹ q̄ necessariū ē. Iussit ergo moyses p conis voce cantari. Nec vir nec mulier q̄c̄q; offerat: vltra in ope sanctuarij. Sicq; cessatur est a muneribus offerendis: eo q̄ oblata sufficerent ⁊ sup̄habundarent. Fecerūtq; omnes corde sapiētes ad explendum opus tabernaculi: cortinas decē: de bysso retorta ⁊ hyacintho ⁊ purpura: coccoq; bis cincto: ope vario: ⁊ arte polymita. Quarū vna habebat in longitudine vigintiocto cubitos ⁊ in latitudine quatuor. Vna mensura erat omniū cortinarum. Contūxitq; cortinas q̄nq; alteram alteri: ⁊ alias q̄nq; sibi inuicē copulauit. Fecit ⁊ ansas hyacinthinas in ora cortine vnī ex vtroq; latere ⁊ in ora cortine alterius similiter vt cōtra se inuicē venirent anse ⁊ mutuo iungerent. Unde ⁊ quinquaginta fudit circulos aureos: qui morderēt cortinarū ansas

⁊ fieret vnū tabernaculum. Fecit ⁊ saga vnū decim de pilis caprarū: ad opindum tectuz tabernaculi. Vnū sagum in longitudine habebat cubitos triginta: ⁊ in latitudine cubitos quatuor. Vnius mensurę erant omīa saga. Quozum q̄nq; iunxit seorsum ⁊ sex alia seperatim. Fecitq; ansas quinquaginta in ora sagi vnius: ⁊ quinquaginta in ora sagi alterius: vt sibi inuicē iungerent: ⁊ fibulas enneas quinquaginta quib⁹ necteret tectū: vt vnuz palliū ex omibus sagis fieret. Fecit ⁊ oportum tabernaculi de pellibus arietum rubricatis: aliudq; desup velamē de pellib⁹ hyacinthinis. Fecit ⁊ tabulas tabernaculi de lignis sethim stantes. Decē cubito:um erat lōgitudō tabule vnus ⁊ vnū ac semis cubitum latitudo retinebat. Vne incastrature crāt p singulas tabulas: vt altera alteri iungeret. Sic fecit in omibus tabernaculi tabulis. E q̄bus viginti ad plagam meridianam erant contra austrum cū quadriginta basibus argenteis. Due bases sub vna tabula ponebant ex vtraq; pte angulo:um vbi incastrature laterū in angulis terminant. Ad plagam quoq; tabernaculi que respicit ad aquilonē fecit viginti tabulas cum quadraginta basibus argenteis duas bases p singulas tabulas. Cōtra occidentem vero. i. ad eam ptem tabernaculi que mare respicit: fecit sex tabulas et duas alias p singulos angulos tabernaculi retro q̄ iuncte erant a deorsum vsq; sursum: et in vnam compagē pariter ferebant. Ita fecit ex vtraq; pte per angulos: vt octo essent simul tabule ⁊ haberēt bases argenteas sedecim: binas scz bases sub singulis tabulis. Fecit ⁊ vectes de lignis sethim q̄nq; ad cōtinēdas tabulas vnus lateris tabernaculi: ⁊ q̄nq; alios ad alteri⁹ lateris coaptādas tabulas: ⁊ extra hos quinq; alios vectes ad occidentalem plagā tabernaculi contra mare. Fecit quoq; vectē alium qui per medias tabulas ab angulo vsq; ad angulum pueniret. Ipsa autē tabulata deaurauit: fuis basibus earum argenteis. Et circulos eozū fecit aureos: p quos vectes induci possent quos et ipsos laminis aurcis operuit. Fecit ⁊ velum de hyacintho ⁊ purpura vermiculo ac bysso retorta ope polymitarij: varium atq; distinctum: ⁊ quatuor columnas de lignis sethim quas cum capitib⁹ deaurauit: fuis basibus earū argenteis. Fecit ⁊ tenoriuz in introitu tabernaculi ex hyacintho purpura vermiculo byssoq; retorta opere plumarij et columnas quinq; cum capitibus suis quas operuit auro: basesq; earū fudit enneas quas ⁊ operuit auro.

XXXVII

Fecit autē beseleel ⁊ arcā de lignis sethim habentē duos ⁊ semis cubitos in longitudine: ⁊ cubitus ac semissem in latitudine: altitudo quoq; vnus cubiti fuit ⁊ dimidijs: vestiuitq; eā auro purissimo in / tus ⁊ foris. Et fecit illi coronā aureā p gyruz conflans quatuor annulos aureos p quatuor angulos eius: duos annulos in latere vno ⁊ duos in alio. Vectes quoq; fecit de lignis sethim quos vestiuit auro ⁊ quos misit in annulos qui erant in lateribus arce ad portandum eā. Fecit ⁊ ppiciatorium. i. oraculum de auro mundissimo duorum cubitorū ⁊ dimidijs in longitudine ⁊ cubiti ac semis in latitudine. Duos etiā cherubin ex auro ductili q̄s posuit ex vtraq; pte ppiciatorij: cherub vnum in summitate vnus ptis: ⁊ cherub alterū in summitate parti alterius. Duos cherubin in singulis summitatibus ppiciatorij: extēdentes alas ⁊ tegentes ppiciatorij: seq; mutuo ⁊ illud respicientes. Fecit ⁊ mensam de lignis sethim in longitudine duorum cubitorū: ⁊ in latitudine vnus cubiti que habebat in altitudine cubitum ac semissem. Circūdeditq; eam auro mundissimo ⁊ fecit illi labium aureū per gyrum: ipsiq; labio coronā aureā interrasile quattuor digitorū: ⁊ sup eandem alterā coronam auream. Fudit ⁊ quattuor circulos aureos quos posuit in quattuor angulis p singulos pedes mense contra coronā. misitq; eos vectes vt possit mensa portari: ipsos quoq; vectes fecit de lignis sethim ⁊ circūdedit eos auro. Et vasa ad diuersos vsus mense: acetabula: phialas ⁊ cyathos ⁊ thuribula ex auro puro: in quib; offerēda sunt libamina. Fecit ⁊ candelabrum ductile de auro mundissimo. De cui; vecte: calami: cyphi: spheruleq; ac lilia pcedebant sex in vtroq; latere. Tres calami ex pte vna: ⁊ tres ex altera. Tres cyphi in nucis modum per calamos singulos. Spheruleq; simul ⁊ lilia: ⁊ tres cyphi istar nucis in calamo altero: spheruleq; simul ⁊ lilia. Equū erat opus sex calamozū qui procedebant de stipite candelabri. In ipso autem vecte erant quattuor cyphi in nucis modū: spheruleq; per singulos ⁊ lilia: ⁊ spherule sub duobus calamis per loca tria q̄ simul sex sūt calami pcedētes de vecte vno. Et spherule igitur ⁊ calami ex ipso erant: vnūuersa ductilia ex auro purissimo. Fecit ⁊ lucernas septē cū emūctorijs suis: ⁊ vasa vbi ea que emuncta sunt extinguant de auro mundissimo. Zalentum auri appendebat candelabrū cū omnib; vasis suis. Fecit ⁊ altare thymiamatis de lignis sethim per quadrū singulos habēs cubitos: ⁊ in altitudine duos: e cui; angulis p-

cedebant cornua: vestiuitq; illud auro purissimo cū craticula ac pietibus ⁊ cornibus. Fecitq; ei coronā aureolā per gyruz: ⁊ duos annulos aureos sub corona per singula latera: vt mittant in eos vectes: ⁊ possit altare portari. Ipsos autē vectes fecit de lignis sethim ⁊ opuit laminis aureis. Cōposuit ⁊ oleū ad sanctificationis vnguentū ⁊ thymiamata de aromatibus mundissimis ope pigmentarij.

Fecit ⁊ altare holocausti de lignis sethim: q̄nq; cubitorum per quadrū. ⁊ triū in altitudine: cui; cornua de angulis pcedebāt. opueritq; illud laminis eneis. Et in vsus ei; parauit ex ere vasa diuersa: lebetes: forcipes: fuscinulas: vncinos: ⁊ igniū receptacula. Craticulaq; eius in modū retis fecit eneaz ⁊ sub eam in altaris medio arulam fuscis quattuor annulis p totidem retiaculi summitates: ad immittendos vectes ad portandū. Quos ⁊ ipsos fecit de lignis sethim. et operuit laminis eneis: induxitq; in circulos qui in lateribus altaris eminebant. Ipsum autē altare non erat solidum sed cauum ex tabulatis ⁊ int; vacuū. Fecit ⁊ labrū eneuz cum basi sua de speculis mulierum: que ex cubabant in ostio tabernaculi. Fecit ⁊ atrij in cui; australi plaga erāt tentoria de bysso retorta cubitorum centum. columne enee viginti cū basibus suis: capita columnarū ⁊ tota operis celatura argentea. Que ad septētrionalem plagā tentoria colūnebasq; ⁊ capita columnarū eiusdem mensure ⁊ opis ac metalli erant. In ea vero plaga que ad occidentem respicit fuerunt tentoria cubitorū quinquaginta: columne decem cum basibus suis enee: ⁊ capita columnarū ⁊ tota operis celatura argentea. Porro contra orientem quinquaginta cubitorū parauit tentoria: e quibus quindecim cubitos colūnarum triū cum basibus suis vnū tenebat latitudo: ⁊ in pte altera: quia inter vtraq; introitum tabernaculi fecit: quindecim eque cubitorum erant tentoria: columneq; tres et bases totidem. Cuncta atrij tentoria bysso retorta texuerat. Bases columnarū fuere enee capita autē earū cū cunctis celaturis suis argentea: sed ⁊ ipsas colūnas atrij vestiuit argento. Et in introitu ei; ope plumario fecit tentorium ex hyacintho: purpura vermicio ac bysso retorta: quod habebat viginti cubitos in longitudine: altitudo vero q̄nq; cubitorū erat: iuxta mensuram quā cuncta atrij tentoria habebant. Columne autē in ingressu fuere quattuor cum basibus eneis: capitaq; earū et celature argenteae. Paxillos quoq; tabernaculi ⁊ atrij p gyrum fecit eneos. Dec sunt in

Exodus

strumēta tabernaculi testimonij que enume-
rata sunt: iuxta p̄ceptuz moysi in cerimonis
leuitarū p̄ manū ythamar filij aaron sacerdo-
tis que befeleel filius huri filij hur d̄ tribu iu-
da. d̄no p̄ moysen iubente cōpleuerat: iuncto
sibi socio ooliab filio achisamech de tribu dā
qui ⁊ ipse artifex lignozū egregi⁹ fuit. ⁊ poly-
mitarius atq; plumari⁹ ex hyacyntho. purpu-
ra vermiculo ⁊ bysso. Om̄ne aurum qd̄ expē-
sum ē in ope sanctuarij: ⁊ qd̄ oblatū est in do-
narijs. viginti ⁊ nouē talentozū fuit. ⁊ septin-
gentozū triginta siclozū: ad mēsurā sanctua-
rij. Oblatū est aut̄ ab hīs qui transierunt ad
numerū a viginti annis ⁊ supra: de sexcentis
trib⁹ milib⁹ ⁊ quingētis quingenta armato-
rū. Fuerūt p̄terea centū talenta argenti. e q̄-
bus p̄late sunt bases sanctuarij. ⁊ introitus
vbi velū pendet. Centum bases facte sunt de
talentis centū singulis talētis p̄ bases singu-
las supputatis. De mille autē septingentis et
septuaginta q̄nq; siclis fecit capita colūnarū
q̄s ⁊ ipsas vestiuit argento. Eris q̄s oblata
sunt talenta septuagintaduo milia: et quadri-
genti supra sicli: ex quib⁹ fule sūt bases in in-
troitu tabernaculi testimonij. ⁊ altare encuz
cum craticula sua. oīaq; vasa que ad vsuz ei⁹
p̄tinēt. ⁊ bases atrij tam in circūitu q̄ in igres-
su ei⁹. ⁊ parilli tabernaculi atq; atrij p̄ gyrū.

De hyacyntho ⁊o ⁊ pur- XXXIX
pura vermiculo ac bysso fecit vestes
q̄b⁹ indueret aaron q̄n ministrabat i
sanctis sicut p̄cepit d̄ns moysi. Fecit igit̄ su-
perhumeralē de auro hyacyntho ⁊ purpura
coccoq; bis tincto ⁊ bysso retorta. ope poly-
mitario. Inciditq; bracteas aureas ⁊ exte-
nuauit in fila vt possent torqueri cū prioruz
colorū subtegmīne. duasq; oras sibi inuicem
copulatas in vtroq; latere summitatū ⁊ bal-
theū ex eisdē colorib⁹. sic p̄cepit d̄ns moysi
Parauit ⁊ duos lapides onychinos astri-
ctos ⁊ inclusos auro: ⁊ sculptos arte gēma-
ria noib⁹ filiozū isrl. Sex noia in lapide vno.
⁊ sex in altero. iuxta ordinē natiuitatis eo zū
Posuitq; eos in laterib⁹ suphumeralis i mo-
nimentū filiozū isrl sicut p̄cepit d̄ns moysi.
Fecit ⁊ rōnale ope polymito iuxta op⁹ super-
hūeralis. ex auro. hyacyntho. purpura. coc-
coq; bis tincto ⁊ bysso retorta. quadrangulū
duplex. mēsure palmi. ⁊ posuit in eo gēmarū
ordies q̄tuoꝝ. In p̄mo ysu erat sardi⁹. topa-
sius. smaragd⁹. In scdo. carbūcul⁹. saphir⁹.
iaspis. In tertio liguri⁹. achates. ⁊ amethi-
stus. In q̄rto chrysolit⁹. onychin⁹. ⁊ beryll⁹
circūdati ⁊ inclusi auro p̄ ordines suos. Ipi-
q; lapides duodecim sculpti erāt noib⁹ duo-
decim tribuū isrl. singuli p̄ noia singulorum.

Fecerunt in rōnali ⁊ catenulas sibi inuicē co-
herētes de auro purissimo ⁊ duos yncinos.
totidēq; annulos aureos. Porro ānulos po-
suerūt in vtroq; latere rōnalis: ex q̄b⁹ pende-
rent due catene auree q̄s inseruerūt yncinis
q̄ insuphumeralis angulis eminebāt. Hec ⁊
aū ⁊ retro ita pueniebāt sibi. vt suphuma-
le ⁊ rōnale mutuo necerēt: stricta ad balthē-
um ⁊ annulis forti⁹ copulata. q̄s iūgebat vit-
ta hyacinthina ne laxa fluerēt ⁊ a se inuicem
mouerent. sic p̄cepit d̄ns moysi. Fecerūt q̄s
tunicā suphumeralis totā hyacinthinā: et
capitū in supiori pte p̄tra mediū orāq; p̄ gy-
rum capitij textile: deorsuz aut̄ ad pedes ma-
lapunica ex hyacyntho. purpura. ymiclo ac
bysso retorta. ⁊ tintinnabula de auro purissi-
mo. que posuerūt in malogranata i n extre-
ma pte tunice p̄ gyrum: tintinnabulū aut̄ au-
reū ⁊ malūpunicū. q̄b⁹ ornatus incedebat pō-
tifer q̄n ministerio fungebat: sicut p̄cepit do-
minus moysi. Fecerūt ⁊ tunicas byssinas ope
textili aarō ⁊ filijs ei⁹. ⁊ mitras cū coronulis
suis ex bysso: femialia q̄s linea byssina: cingu-
lū ⁊o de bysso retorta. hyacyntho. purpura ac
vermiclo distinctū arte plumaria sic p̄cepit
d̄ns moysi. Fecerūt ⁊ laminā sacre venerati-
onis d̄ auro purissimo. scripserūtq; in ea ope
gēmario scā d̄ni: ⁊ strinxerūt eā cū mitra vit-
ta hyacinthina. sicut p̄cepit d̄ns moysi. Per-
fectū est igit̄ om̄ne opus tabernaculi ⁊ tecti te-
stimonij. Feceruntq; filij israel cuncta q̄ p̄ce-
perat d̄ns moysi. ⁊ obtulerūt tabernaculuz ⁊
tectuz. ⁊ vniuersaz supellectilē ānulos tabu-
las. vectes. colūnas ac bases: optozū de pel-
lib⁹ arietuz rubricatis. ⁊ aliud opimētum de
hyacinthinis pellib⁹: velum. arcā. vectes. p̄-
pitiatoruz: mēfaz cū vasis suis ⁊ ppositōis
panib⁹. cādelabruz. lucernas ⁊ vřesilia earū
cum oleo. altare aureuz ⁊ vnguētuz ⁊ thymi-
ama ex aromatibus. ⁊ tentorium in introitu
tabernaculi. altare encum. retiaculū vectes ⁊
vasa eius om̄ia: labzū cū basi sua tētoꝝ atrij
⁊ columnas cuz basib⁹ suis. tētoꝝ in intro-
itu atrij: funiculosq; illius ⁊ parillos. Nihil
ex vasis defuit q̄ in ministeriuz tabernaculi
⁊ in tectum federis iussa sunt fieri. Vestes q̄s
quibus sacerdotes vtunt̄ i sanctuario aarō.
scz ⁊ filij ei⁹ obtulerunt filij isrl. sicut p̄cepit
d̄ns. Que postq; moyses cuncta vidit com-
pleta: benedixit eis. XL

Cutusq; est d̄ns ad moysen dicens
Ab e p̄mo. prima die mēsis eriges
tabernaculū testimonij ⁊ pones i eo
arcā. dimittesq; ante illa velum. ⁊ illata mē-
sa pones sup̄ eam que rite p̄cepta sunt. Can-
delabrum stabit cū lucernis suis: ⁊ altare au-
e

Leuiticus

reum in quo adoleſt incenſum. coraz arca teſtimonij. Tētoziuz in introitu tabernaculi teſtimonij pones. ⁊ añ illud altare holocauſti. Labrū inſt altare ⁊ tabernaculu 3. qđ implebis aqua. Circūdabis attriuz tētozijs ⁊ igrefum eius. Et aſſumpto vnctōis oleo vngeſ tabernaculum cum vaſis ſuis vt ſanctificet altare holocauſti ⁊ omnia vaſa ei⁹. labrū cuz baſi ſua. Omnia vnctōis oleo cōſecrabis vt ſint ſancta ſanctorū. Applicabiſq; aaron ⁊ filios ei⁹ ad fores tabernaculi teſtimonij et lotos aqua indues ſanctis veſtib⁹ vt miniſtrēt mihi: ⁊ vnctio eorum in ſacerdotium ſempiternum ꝑficiat. Fecitq; moyſes omnia q̄ ꝑceperat dñs. Igit̄ mēſe ꝑmo anni ſcđi. ꝑma die mēſis: collocatū ē tabnacuſ. Erexitq; moyſes illud ⁊ poſuit tabulas. ac baſes ⁊ vectes ſtatuitq; colūnas ⁊ expandit tectū ſup tabernaculum: impoſito deſup opimento: ſic dñs impauerat. Poſuit ⁊ teſtimoniū in arca ſubditis infra vectib⁹. ⁊ oraculū deſup. Cūq; i tuliffet arcā in tabernacuſ teſtimonij. apēdit añ eam velū vt expleret dñi iuſſionē. Poſuit ⁊ mēſaz i tabernaculo teſtimonij ad placā ſeptētrionalē extra velum. ordinatis coram ꝑpoſitiōis panib⁹: ſicut ꝑcepat dominus moyſi. Poſuit ⁊ cādelabruz in tabernaculo teſtimonij ⁊ regione mēſe in pte auſtrali locatis ꝑ ordinē lucernis iuxta ꝑceptuz dñi. Poſuit ⁊ altare aureū ſb tecto teſtimonij cōtra velū. ⁊ adoleuit ſup eo incēſuz aromatū ſicut iuſſerat dñs moyſi. Poſuit ⁊ tētozium in introitu tabernaculi teſtimonij. ⁊ altare holocauſti in veſtibulo teſtimonij offerēs in eo holocauſtū ⁊ ſacrificia vt dñs ipauerat. Labrū qđ ſtatuit inſt tabernaculum teſtimonij ⁊ altare implens illud aqua. laueruntq; in eo moyſes ⁊ aaron ac filij ei⁹ man⁹ ſuas ⁊ pedes cuz ingrederent̄ tectuz federis ac accederēt ad altare. ſicut ꝑcepat dñs moyſi. Erexit et atrium per gyrum tabernaculi ⁊ altaris: ducto in introitu eius tētozio. Poſtq; omnia ꝑfecta ſunt. operuit nubes tabernaculum teſtimonij. et gloria dñi impleuit illd. Nec poterat moyſes ingredi tectū federis nube operiente omnia. ⁊ maiestate dñi coruſcāte. quia cūcta nubes opuerat. Si qñ nubes tabernaculum deſerebat: ꝑficiſcebanť filij iſrael per turmas ſuas. Si pendebat deſup: manebāt in eodem loco. Nubes quippe domini incubabat per diem tabernaculo ⁊ ignis in nocte videntibus cūctis populis iſrael per cūctas manſiones ſuas.

Explicit liber exodi. Incipit vagethra
id eſt liber Leuiticus. Capitulū I

Uocauit aut̄ moyſen. ⁊ locut⁹ ē ei dominus de tabernaculo teſtimonij dicens. Loquere filiis iſrl ⁊ dices ad eos. **H**ō qui obtulerit ex vob⁹ hoſtiā dño de pecozib⁹. i. d. bob⁹ ⁊ ouibus. offerens victimas: ſi holocauſtū fuerit eius oblatio ac de armēto maſculū imaculatū offeret ad oſtiū tabernaculi teſtimonij ad placāduz ſibi dñm. Ponetq; ſup caput hoſtie manus ⁊ acceptabilis erit. atq; i expiationē ei⁹ ꝑficiēs. Immolabitq; vitulum coraz dño ⁊ offerēt filij aaron ſacerdotis ſanguinē ei⁹: ſū dentes ꝑ altaris circūitū: qđ ē ante oſtiū tabernaculi. Detractaq; pelle oſtie art⁹ i fruſta cōcident ⁊ ſubijciēt in altari ignē ſtrueli. gnozū añ cōpoſita ⁊ mēbra que ſunt ceſa deſup ordinātes. caput videlicz ⁊ cūcta que adherent iecoz. i. teſtinis ⁊ pedib⁹ lotis aq. adolebit ea ſacerdos ſup altare in holocauſtum ⁊ ſuauc̄ odorē dño. **Q**uod ſi de pecozib⁹ oblatio ē d. ouib⁹ ſiue d. capris holocauſtū. agnū añiculū ⁊ abſq; macula offeret: imolabitq; ad lat⁹ altaris qđ reſpicit ad aqilonē corā dño. Sanguinē vō ill⁹ fundēt ſup altare filij aaron ꝑ circūitū: diuidētq; mēbra: caput ⁊ omnia que adherēt iecoz: ⁊ iponēt ſup ligna q; bus ſubijciend⁹ ē ignis. Intestina vō ⁊ pedes lauabūt aqua. ⁊ oblata omnia adolebit ſacerdos ſup altare in holocauſtū ⁊ odorē ſuauiſſimū dño. **S**i aut̄ de auib⁹ holocauſti oblatio fuerit dño. d. turturib⁹ ⁊ pullis colūbe offeret eā ſacerdos ad altare. ⁊ retorto ad coluz capite ac rupto vulneris loco. decurrere faciet ſanguinē ſup crepidinē altaris. veſiculam vero gutturis ⁊ plumas ꝑijciēt ꝑꝑe altare ad oriētālē plagā: in loco in q; cineres effundi ſolēt. Cōfringetq; aſcellas ei⁹. ⁊ non ſecabit: neq; ferro diuidet eā ⁊ adolebit ſup altare lignis igne ſuſpoſito. **H**olocauſtus eſt et oblatio ſuauiſſimi odoris dño. **I**
Hima cuz obtulerit oblationez ſacrificij dño: ſimila erit ei⁹ oblatio. Fundetq; ſup eā oleum. ⁊ ponet ihus ac deferet ad filios aaron ſacerdotis. Quozuz vn⁹ tollet pugillū plenū ſimile. ⁊ olei ac totū ihus ⁊ ꝑnet memoriale ſup altare in odorē ſuauiſſimū dño. **Q**uod aut̄ reliquū fuerit de ſacrificio. erit aaron ⁊ filiozū eius. ſcñ ſanctorz de oblationib⁹ dñi. **C**ū aut̄ obtuleris ſacrificium coctū in clibano de ſimila. panes. ſ. abſq; fermento cōſperſos oleo: ⁊ lagana azyma oleo lita: ſi oblatio tua fuerit de ſartagine ſimile cōſperſo oleo et abſq; fermēto: diuides